

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

IDUN

FÖR · KVINNAN · OCH · HEMMET

LÖRDAGEN DEN 19 SEPTEMBER 1903.

N:R 38 (873)

KRISTINA NILSSON, GREFVINNA DE CASA MIRANDA. PORTRÄTT FÖR IDUN AF HOFFFOTOGRAFEN A. BLOMBERG.

KRISTINA NILSSON I STOCKHOLM.

VÅR RYKTBARA landsmaninna Kristina Nilsson, grefvinna de Casa Miranda, gästar nu efter åtskilliga års frånvaro ånyo hufvudstaden, hvarest hon tagit sin bostad på Grand Hotell.

På Iduns framställda anhållan hade grefvinnan älskvärdheten att kort efter sin ankomst mottaga besök af vår specielle illustratör, hoffotografen A. Blomberg, som medels

kameran fäste på plåten den bild af konstnärinnan, som synes här ofvan. Detta är således det allra senast tagna porträttet af Kristina Nilsson.

Grefvinnan har för afsikt att denna gång grundligt bese det moderna Stockholm, som i mångt och mycket förändrat sin yttre fysiognomi sedan hon sist var här på gästbesök. Måhända utsträcker hon sedan färden till Dalarna, Norrland och vårt broderland Norge.

EN KÄRLEKSHISTORIA.

DU FRÅGAR MIG, hvarför alltid jag hånar alla och allt. Ja, jag kan berätta historien, hvarför mitt hjärta blef kallt.

Dock nej — låt mig hellre fråga, hur själf du i forna dar din lycka kunde förspilla, den största, som lifvet har.

En härlig flicka det var hon, förtjusande är hon än — du visste ej själf hvad du gjorde, när du släppte henne, min vän.

Mod har du att våga på korten, hur mycket? — åjo, jag vet, du kan sätta ut på en afton en liten förmögenhet.

Men vinna den kvällens insats? Nej, här fick tillfället gå — nå, mig kan det göra detsamma, jag var blott en, som såg på.

Men balsalens stim kan jag höra och än kan jag se en syn, jag tycker mig se små fiskar, som dansa vid vattnets bryn.

Den vackraste lilla fisken blef slukad utan ett aj — små fiskar kunna ej skrika — af en väldig och världsvis haj.

Han fick henne, brukspatronen, han dansade bort hennes själ, du tog det lugnt, som man tager ett världsmannamässigt farväl.

Han fick henne. Det betydde för dig blott en småsak — du tror visst ännu, att det gällde en fröjd för ett flyktigt nu.

Men hon vet bättre — hon rodnar, som om det vore en skam, när du som en storhet nämnes, som blott går uppåt och fram.

Hon vet, att *du* borde rodna
som för din eviga skam,
att du den gången ej ville,
ej orkade våga dig fram.

Jag vet att en flicka, jag älskat,
jag skulle tjänat som slaf
blott för en blick ur det ögat,
som aldrig det ögat gaf.

Ja, det är ju min historia...
Jag vet ej, huru den kom,
en gammal utnött historia,
som lifvet ständigt gör om...

Men hon dig älskade alltid —
min stackars, stackars kusin!
Hon sade mig det en afton
med blyg och förvirrad min.

Och frågar du, hur jag vet det,
hör på — hon mitt hjärta tog,
och nu — min vän — inga frågor!
Jag biktat mig öfvernog.

Hon var det — flickan jag älskat!
Mitt stackars hjärta, som svalt
af brist på en blick af ömhet,
förfrusit — ty hennes var kallt.

HELLEN LINDGREN.

KVINNAN PÅ APOTEKARBANAN. ÅTERBLICK PÅ EN MÄRKESDAG.

DEN SVENSKA KVINNANS verksamhetsfält vinner med åren allt större terräng, liksom de olika verksamhetsgrenar, där hennes förmåga griper in, blifva allt flere. Från de enklare merkantila sysselsättningarna i butikerna och vid kontorspulpeten når hon nu, med sin intelligens och sin sträfvan efter den personliga egenartens utveckling, äfven upp till de exakta vetenskapernas arbetsfärddar, och vi möta numera hennes person såväl bakom föreläsningsskatedern i våra högskolor som ock i utöfningen af läkarens kall eller som farmaceut bakom apotekens recepturer.

Den svenska kvinnan i farmakopéens tjänst har ännu rätt unga anor. Bläddra vi i Iduns tidigare årgångar möter oss i ett januarinumner för år 1897 porträttet af Sveriges första kvinnliga farmaceut, fröken Märtha Leth, numera gift med apoteksföreståndaren Hallbergson i Engelholm. Redan genom en kunglig kungörelse af den 12 juni 1891 förordnades, att »*kvinnna må, lika med yngling, kunna antagas till elev å apotek, samt efter fullgjord farmaceutisk tjänstgöring och afläggande af de för apotekare stadgade kunskapsprof erhålla enahanda rättigheter, som tillkomma manlig farmaceut*». Men först tvänne år senare eller den 18 dec. 1893 antogs den första eleven, fröken Leth, som den 21 jan. år 1897 med heder bestod sin examen vid Farmaceutiska institutet.

Nu, efter ett decennium, äger Sverige 30 kvinnliga farmaceuter, förutom elever och bland dessa har just i denna vecka den första, fröken Agnes Arvidson, aflagt sin apotekarexamen och i går fredag legitimerats i medicinalstyrelsen. Det är med anledning af denna det intellektuella kvinnoarbetets märkesdag vi i numret meddela en grupp bild af Sveriges samtliga kvinnliga farmaceuter. Gruppen, som

tillkommit för att utgöra en kamraternas hyllning åt fröken A., öfverlämnades till henne jämte en blomsteruppsats på en af hennes kvinnliga kollegor i Stockholm i går afton anordnad enkel kollation.

Apotekaren Agnes Arvidson är dotter till läraren vid Navigationsskolan i Malmö L. Arvidson och tjänstgjorde först som elev å apoteket lejonet i sin födelsestad. Efter aflagd kandidatexamen på apoteket i Ronneby inskrefs hon 1901 vid Farmaceutiska institutet i Stockholm, där hon nu eröfrat den kunskapsgrad, som ställer henne i ledet af Sveriges apotekare.

Bland öfriga porträtt på vår grupp bild märkes farmaceuten Gerda Petersson, som i år under en månad, varit tillförordnad apoteksföreståndare för apoteket i Älfdalen — den första svenska kvinna, som erhållit förordnande att förestå apotek.

MORGONPROMENADEN. AF ERNST WESTERBERG.

HVARJE MORGON klockan 8 går jag och promenerar utefter kajerna på Skeppsholmen. Det är ju så vackert. Man kan nästan inbilla sig vara på landet. Gräsmattorna ligga sammetsgröna, träd och buskar stå i sommarens flor och fågning och Strömmen glimmar och skiftar och sjunger.

Men därpå ser jag minst. Jag ser om »hon» kommer snart.

»Hon» är en ung, hurtig flicka, kanske en butik- eller kontorsfröken, ty hon bär alltid ett litet paket i hand, ett smörgåspaket, inbillar jag mig. Hon är snarare kort än lång, för sig rakt och smidigt, har ett vackert, flätadt hår, ovanligt rikt, och skära, rundade kinder. Ögonbrynen äro fint penslade, näsan rak, och då hon ler, kan man se jämna, hvita tänder innanför röda, lockande läppar.

Jag har nu sett henne så många gånger, att hon nästan lefvande står för mina ögon. Hennes vanliga dräkt består af en hvit halmhatt med röd-blått band, en kort, gråsvart kappa öfver ett ljust lif med hvit krage och en luftig, mjuk, skylik kjol med två band på.

Första och andra gången och kanske tredje med passerade hon mig oförmärkt förbi. Förmodligen tyckte jag att hon var lik folk i allmänhet och därför dröjde mina ögon ej längre vid henne än vid andra unga flickor. Men en morgon slog det mig, att hon frappt liknade en nu död väninna till mig. Det var ju hennes mjuka figur, hennes käcka ställning på hufvudet, hennes halft skälmska, halft nyfikna blick, hennes litet halvesatiriska löje och hennes lilla djärfva fot. Hon gick mig förbi, kjolen snuddade mot mig, hon försvann vid en krök, och jag stod och bara såg.

Ja, sannerligen! Hon var alldeles lik lilla Eva. Hvar hade jag haft mina ögon?

Nästa morgon var jag tidigt ute för att ej gå miste om mötet. Jag spanade ifrigt framåt och bakåt. Hade hon manne kommit och gått? Jag var orolig, jag nästan längtade, jag log för mig själf och tänkte — jag vet knappt hvad. Men så skämde jag smått. Jag är ju en torr gammal man, ensam i världen och lefver i drömmar och fantasier. Det hela föreföll mig barnsligt och opassande. Men jag tycker ju om vackra tafior, vackra landskap, vackra poem — hvarför skulle jag ej med välbehag se på en vacker flicka? Opassande kunde det alltså ej vara, om det också var barnsligt.

Där kom hon med sin väninna, som hon alltid har med sig. Säkra, dristiga steg, huf-

vudet väl uppe med den hvita hatten litet på sned, kjolen lagom upplyftad. Säg hon mig? Hade hon öfver hufvud lagt märke till mig? Jag visste knappt, om jag vågade se på henne. Hon såg bra ut. Hennes blick mötte min för en sekund och jag rodnade nästan. Men jag *måste* slita mig ifrån detta — om möjligt.

Och ändå — jag tänker oupphörligt på henne som på en kär och dyrbar vän. Hvem är hon? Hvad heter hon? Hvad gör hon? Den lilla handen — kläder den hattar, slår den in paket, för den pennan eller ritstiftet? Jag vet intet. Hvilka äro hennes föräldrar? Har hon sett mig? Känner hon något af denna hemlighetsfulla kraft, som drager själar till hvarandra?

På detta sätt frågar jag i oändlighet. Till hvad gagn? Ack, vet jag det!

Och jag sitter eller går eller står och föreställer mig mycket. Ibland låter jag arbetet hvila, jag ler, jag blir glad, ty jag ser henne framför mig i solljus. Tänk om vi vore bekanta, goda vänner, förtroigna! Hvilken egenomlig tjusning skulle det ej ligga i att ha henne bredvid sig. Se hennes stolta kastning på hufvudet. Hennes skälmska blick. Halfva leende. Ljufva rodnad. Eller känna hennes hand på min arm, hennes klädningsfäll mot min fot. Höra henne tala och skratta. Utbyta idéer, tankar, förtroenden. Ack, hvad jag skulle känna mig stolt, dristig, stark!

Så löjligt kan jag tänka. Jag blygs för mig själf. Hvilka fantastiska drömmar! Hvilken galenskap!

Och dock — hvarför ha vi råkats? Eller rättare — hvarför har jag sett henne? Är det någon mening med detta, någon afsikt? Hon — jag, jag — hon! Hvarför? Och åter hvarför?

Människan frågar mycket, som hon aldrig får svar på. Men ändå frågar hon om och om igen: Hvarför? Hvarför?

Och så kommer en ny morgon. Jag brådskar med min toalett för att ej komma för sent. Jag är noga med kragen, rosetten, skorna. Jag vill vara fin och putsad, då jag går att helt skyggt möta henne. Jag liknar en blyg gosse, som skyndar sin blyga flicka till möte. Och — sanningen att säga — jag nämner ej om henne till någon. Jag tycker att det skulle oskära den rena bilden.

Hon kommer om kröken. Den hvita hatten sitter snedt på det brunlockiga hufvudet, kinden är skär och rund, blicken klar och varm, gången glad och fri. Ack! Hon ser mig! Jag drar mig nästan darrande undan för hennes blick. Jag låtsar betrakta de sammetsgröna gräsmattorna, de sommarfagra träden. Men jag ser dem knappt. Jag har öga blott för flickan, den käcka, bedårande flickan, väfd af ungdom och tjusning, öfvergjuten af ett sällsamt behag. Hon tyckes mig gå på rosor.

O dårskap! Ljufva dårskap!

Stör hon min ro! Knapptast — åtminstone

Ekzem, finnar, sår, hudutslag, reformar o. d. behandlas bäst med F. PAULI'S AZYMOL, hvilket dessutom för sin mångsidiga användbarhet aldrig bör saknas i något hem. Läs de läkareintyg och den broschyr som medfölja hvarje flaska AZYMOL.

Aseptin är gammalmodig sedan det af en svensk läkare uppfunna preparatet »AZYMOL» visat sig vara ojämförligt mera verksamt. Vid alla tillfällen då Ni förut begagnat Aseptin bör Ni numera alltid använda »ANTISEPTISK AZYMOL».

ej ännu. Fast jag skulle nästan önska — dock nej! Blir det någonting häraf, någon fortsättning? Hvad vet jag! Kanske inte — kanske också. Lifvet är ju så sällsamt.

Men huru som helst — i morgon kl. 8 går jag åter på kajen.

*

Jag är orolig, nedslagen, ängslig, ja, djupt bedröfvad. Jag har ej sett min käcka dam på ett par veckor. Både hon och hennes väninna äro försvunna. Mina steg äro blifna tunga, mitt sinne tryckt, solen tycks ha gått i moln. Hvarje dag tänker jag: kanske kommer hon i morgon. Men hon kommer ej. Och förgäfvos har jag sökt intala mig, att hon rest ut till landet; det är ju den tiden. Förgäfvos — jag vet och känner, att hon ej gjort det.

Men hvad är det då?

Ack, det är något grufligt, något mörkt, sorgligt. Mitt hjärta, min aning säger det. Jag tänker därpå och jag hissar och bäfvar. Jag ville gråta och vrida mina händer. Ack, jag är ju åter ensam! Jag går på de gamla trampade stigarne och spanar med skärpta ögon efter en hvit hatt på ett käckt, brunlockigt hufvud, efter en gladt strålande blick, en mjukt rundad kind, ett leende, som jag lärt mig älska. Fåfängt!

Ack! Hon är död! Hon måste vara död!

Härom dagen läste jag en dödsannons i en tidning. En ung flicka hade slumrat in, en flicka i vårens och ungdomens blommande fågning.

Tidningen skakade i min hand. Det svartnade för mina ögon. En röst ropade inom mig som en domsbasun: Det är hon!

*

Hvarför föll då min blick på henne? Hvarför korsade hon min väg? Var det därför, att hon skulle bli mig ett ljust minne på färden? Ja, förvisso ljust. Och förvisso skall jag minnas henne, som ligger blek och tyst med vissnade kransar på mullen, minnas henne som en härlig drömsyn, en förbidragande morgonsky, purprad af den gryende dagens skimmer.

Men är det då hon? O, att det icke vore det! Men hvart skall jag gå? Hvem skall jag spörja i hela den vida världen? »Jag vill vandra till blods mina fötter» — men nej, det behöfver jag ej. Det kan ej vara hon, ack nej! Hon lefver, hon skall lefva — i mitt minne — mitt hjärta — alltid.

Det sköna, det ädla, det rena kan ej dö. Ett stort, vemodsmättadt lugn har kommit öfver mig. Jag böjer i ödmjuk tacksamhet mitt hufvud för den ljufliga, ovärderliga gåfva, som blifvit mig gifven denna oförgätliga sommar.

HEMHAGEMORS GETTER.

ETT LITET BIDRAG TILL DEN HUSLIGA EKONOMIENS HISTORIA.

VID EN af Norrlands älfvar låg det numera obebodda torpet Hemhagen. I utkanten af byn låg det, på norra sidan om älfven, och sträckte sig från landsvägen till stranden. Hela åkerarealen innehöll knappt tre tunnland och utgjordes af en lindrigt sluttande platå, som sträckte sig från landsvägen halfvägs ned till älfven. Där efter vidtog en brant sluttning, uppfylld af stora stenblock och oåtkomlig för all odling. Till torpet hörde vidare en dålig skogsäng af omkring tre tunnlands vidd samt ett par kappland inhägnad jord kring fåbostugan. Stället utgjordes af arfsjord, som efter vissa släktled skulle återfalla till stamhemmanet, hvilket ock skedde för ett par tiotal år sedan, när Hemhagemor tillslöt sina ögon.

Men för ungefär femtio år sedan stod huset i sin blomstring, och det var mor, som förde styret,

det vill med andra ord säga, att far var en klok karl, som lät henne styra, eftersom han såg, att hon styrde väl. Hon styrde så, att familjen hade sitt rikliga uppehälle af det dåliga stället, ja, till och med njöt af ett visst välstånd, och detta gjorde hon förnämligast med tillhjälp af sina getter.

Hur många getter Hemhagemor hade, visste ingen. Ute i det fria kunde ingen räkna dem, ty de voro i högsta grad rörliga och höllo sig aldrig på öppna fältet utan ströfvade bland buskar och snår. Och den, som gjorde sig ärende att tala med Hemhagemor i gethuset i afsikt att räkna getterna, uppehöll hon med sin konversation, så att ingen räkning blef af. Man gissade på 40, 50 och 60, men sannolikt voro de endast 30. Men det var ju vackert så. Ty Hemhagemor hade äfven kor, vanligen två, stundom tre stycken, samt ett tiotal får, en gris om året och ett par dussin höns. Dessutom hade Hemhagefar en liten häst.

Man finner här af, att Hemhagemor redan för femtio år sedan tillämpade samma landbruksekonomiska grundsats, för hvilka de danska husmännen i våra dagar vunnit så stort beröm, att man reser från alla världens kanter för att se deras anordningar, nämligen att lägga an på foder och kreatur i stället för att enbart odla säd.

Hemhagefolket odlade visserligen icke sitt foder. Därtill lämpade sig icke deras jord, och icke heller ägde de den härför erforderliga skolunderbyggnaden i likhet med de danska husmännen. Men de visste att tillvarataga det, som växte af naturen. Höet från den lilla skogsängen åtgick till hästen, men löf fanns i skogen, och byns bönder, som ägde skogen gemensamt, nekade aldrig någon att fälla asp, rönn och sälj, dessa timmerskogens ogräs, för att aftaga löfvet. Och Hemhagefolket samlade löf, så lång sommaren var, och upplade det i stackar i skogen. Kvistarna afskuroas af de fällda träden och bundos i kärvar, som upphängdes för att torka under ett par dagar. Löststacken upplades på samma sätt som en vedfamn mellan ett par träd i skogen, men på ett underlag af två stänger, som fästades så högt öfver marken, att löfvet icke kunde nås af betande djur. Ofvanpå löfvet lades ett hvarf ormbunke till tak och öfverst en stång, som höll stacken tillsamman.

När vintern kom, hemkordes löfvet till getterna och fåren, som därmed underhölls, till dess vårsolen smälte bort snön från den branta strandslutningen och från sluttningen af ett å andra sidan landsvägen liggande berg, som utgjorde gemensam betesmark för hela byn.

Geten mjölkar icke under så lång tid af året som kon, men en någorlunda god get kan beräknas gifva ungefär 2 liter eller kilo mjölk om dagen under halfva året eller i rundt tal 300 kilo mjölk om året. Det blir på 30 getter 9,000 kilo mjölk.

Getsmöret är visserligen hvitt och talgaktigt, men osten af oskummad getmjölk är en läckerhet af hög rang och betingar högt pris. Och efter beräkningar af Fleischmann och andra fås af 100 kilo oskummad mjölk i allmänhet 20 å 30 kilo färsk eller 12 å 15 kilo mogen ost.

En sakrare grund för att beräkna värdet af den afkastning, som kan erhållas af ett trettiofem getter, har man dock uti det förhållandet, att getmjölken i likhet med komjölken innehåller något öfver 12 procent af till människoföda dugliga ämnen, nämligen ägghviteämnen (ost), kolhydrat (mjölksocker i vasslan) och fett (smör). Enligt generaldirektör Alméns m. fl. vetenskapsmäns undersökningar behöfver en fullväxt man vid måttligt arbete 120 gram ägghviteämne, 450 gram kolhydrat och 90 gram fett om dagen. Sammanställa vi nu härmed, hvad man vet om getmjölken sammansättning, nämligen att den enligt König (Se t. ex. »Vår hälsa» af A. M. Selling, sid. 146) innehåller 3,5 procent ägghviteämne, 4,4 proc. kolhydrat, 3,9 proc. fett, 0,8 proc. salter samt 87,4 proc. vatten, så kunna vi anställa hvarjehanda beräkningar. Fästa vi oss sålunda vid ägghviteämnet såsom det mest oersättliga och i vanliga fall dyrbaraste, så finna vi, att 9,000 kilo getmjölk gifva 315 kilo eller 315,000 gr. ägghviteämne. Och då Hemhagefolkets hushåll, när det var som störst, bestod af 6 personer, erfordrades 6 x 120 d. v. s. 720 gram ägghviteämne om dagen. Genom att dividera 315,000 med 720 få vi antalet dagar, för hvilka mängden af ägghviteämne var tillräcklig, nämligen 437, d. v. s. 1 år och 2 månader och 12 dagar. Hushållets årsbehof af ägghviteämne var sålunda mer än tillräckligt fylldt ensamt genom getmjölken. Härtill kom dessutom en betydlig mängd ägghviteämne genom kött af slaktade getter, får och kalvar, genom fläsket af julgrisen samt genom ägg och komjolk.

Häraf kan man förstå, att Hemhagefolket ingalunda led brist på föda. Också var Hemhagemors matbod alltid väl försedd, och hennes »mellankammare», d. v. s. det rum, som jämte förstugan

BARNKLÄDER

I största urval
och
till billigaste priser
hos

M. BENDIX

16 Regeringsgatan

och

5 Sturegatan

intog midten af stugubyggnaden, var vida omtalad för sitt rika innehåll. Där lågo nämligen hela staplar af yllefäpäckor, fårskinnfällar, beredda hudar och skinn m. m.

I våra dagar kan det naturligtvis icke komma i fråga att uppsätta en getaffär i Hemhagemors stil. Löfvet i skogen får nu icke på många ställen tagas fritt af hvem som vill, och sedan skogen nu mera stigit i värde, vill ingen skogsägare låta en skock getter afbeta unga skogsplantor i sin skog. Men mycket finns ännu i vårt vidsträckta land att tillvarataga för den, som vill göra sig någon möda och som har någon kännedom om hvartill naturens alster kunna användas.

LARS SUNDIN.

EFTER SLUTADT DAGSVERKE. SKISS AF AMANDA LEFFLER.

DET RINGDE på tamburklockan och Elsa skyndade ut att mottaga sin man.

»Du hostar,» sade hon oroligt och hjälpte honom af med öfverrocken.

»Å lappri, jag gick litet för fort i backen, och därför blef jag andfädd. Nu har du väl supén färdig, mor lilla, för i kväll skall jag säga, att jag är hungrig.»

»Det gläder mig. Då hoppas jag du gör heder åt våra anrättningar.»

Med dessa ord slog hon upp dörrarna till matsalen, där det för två personer var festligt dukadt.

»Det är som att börja på nytt,» sade han och kysste hennes hand.

»Jag har inte heller kunnat låta bli att tänka på denna kvällen för 33 år sedan. Jag kommer så väl ihåg, med hvilken hjärtklappning jag då väntade på dig, och huru orolig jag var, att något skulle ha misslyckats.»

»Och nu» — han såg skälmaktigt på henne — »var du inte alls rädd.»

»Å nej, på den här tiden har jag hunnit lära känna den stränge herr doktorn!»

»Och gör därför med honom som du vill. Det är godt,» tillade han med låtsad undergifvenhet, »om icke din gamle Otto får dansa efter samma pipa som hans dotterson.»

»Nu ska du äta, min gubbe lille, du var ju hungrig, eller hur?» Hon lade för honom, men han endast smakade på och satte sedan strax undan tallriken.

»Den här kottletten måste du göra slut på,» sade hon nämligen bestämdt, och han försökte, men högra handen darrade emellanåt så mycket, att han måste hvila sig.

Hon vågade ej låtsas om, med hvilken oro hon följde hans rörelser, eller erbjuda sin hjälp, icke heller fick han ana, hur hon led vid att se den ännu för ett år sedan så ovanligt kraftfulle mannen med den stolta hållningen och den skarpa läkareblicken så bruten.

De hade på nya året firat sin yngsta dotters bröllop med en ung professor, och strax därpå hade doktorn träffats af ett slaganfall, som

STIL!
SKONHET!
STYRKA!

Mölnlycke Möbelfabriks Utställning, 18 Birger Jarlsgatan 18.

Rikstelefon 76 14.

Allm. Telef. 76 14.

Möbler

såväl eleganta som enkla; allt i solidt och förstklassigt utförande.

Ritningar och kostnadsberäkningar upprättas beredvilligt på begäran.

Egna Arkitekter och Dekorörer. Filialer: Göteborg, Malmö.

Enligt referat af meddelande från Svenska Tandläkaresällskapet kommitté för undersökning af gängse antiseptiska munvatten på Internationella Tandläkarekongressen i Stockholm den 15 Aug. 1902 är

STOMATOL

ovedersägligen det munvatten, som bäst uppfyller de fordringar medicinen och tandhygienien ställa på ett bakteriedödande och sjukdomsförekommande preparat för tändernas och munnens vård.

STOMATOLFABRIKEN, Stockholm.

H. M. Konungens Hofleverantör.

med ens gjorde slut på den berömde ögonläkaren. Visserligen hade han sedan småningom återvunnit själskrafter och rörelseförmåga, endast svagheten i högra armen bibehöll sig, men med praktiken var det slut, och då han var rik nog att kunna lefva på sina räntor, hade de flyttat till en hälsosamt belägen småstad, där de hyrt en liten våning.

Doktorn önskade, att de skulle börja på nytt och inrätta sig så som då de voro nygifta.

Måltiden var slut, och de gingo in i salongen. Han gick omkring och tittade på blommorna, drog dem bättre fram och jämkade på några småsaker.

»Elsa du, det har förändrats mycket på en mansålder. I vår ungdom hade de inte sådana här granna astrar, och kaktusdahljer hade man inte ens hört talas om, för att nu inte nämna det elektriska ljuset. Det var det enda jag var orolig för att vi här skulle få sakna.»

»Ja, jag har under dessa dagar mer än eljes känt sanningen af det påståendet, att vi aldrig lefva om vårt lif. Det har varit barnens historia hvarje sak berättat för mig, inte min egen.»

»Se så, min älskling, nämn inte barnen. Du vet att bara tanken på dem pinar mig. Elsas bröllop var slutstrofen i den dikten. Jag kan inte se dem, dock det förstår inte du, som ännu står, jag höll nästan på att säga, i din fulla fägring, men om du som jag med en gång blifvit nedbruten, så kanske du kunde fatta det.»

»Jag var dock,» tillade han stolt och rätade på sig, »ett hufvud högre än söner och mågar, men nog om det. Jag förstår naturligtvis att du är mor, men dessförinnan och åren igenom har du varit min Elsa, och nu börja vi ju på nytt. Kom så ska vi sjunga.»

Hon satte sig vid pianot och han drog sin stol så nära, att han kunde vända notbladen.

*

Min lilla Karin!

Tack för ditt hjärterannsakande bref! Det är nu du, som sätter din mamma på pallen och fordrar att hon skall bikta sig, alldeles så som jag gjorde med er. Ja, ja, min lilla vän, våra handlingar äro gengångare, därför var öfverseende mot din lilla Elsa; men — skämt åsido, jag skall börja med det viktigaste. Pappa är betydligt bättre, jag skulle nästan kunna säga bra, ty den fortsatta elektricitetsbehandlingen har gjort underverk.

Han har litet praktik, några fattiga gummor, som besöka honom, och hvilka han ägnar den ömmaste vård. Detta roar honom så mycket, att han åter studerar flitigt och ofta sysslar med experiment. Följaktligen är jag mycket ensam och längtar obeskrifligt

efter er alla. Jag tror, att pappa gör det samma, fastän han icke kan öfvervinna sin stolthet så pass, att han vill sammanträffa med er; inte ens gossarna få komma hem till jul. Jag tycker nog, att det är litet hårdt, men man kan inte döma öfver andras känslor, och hade inte jag dag för dag följt sjukdomens gång, hade jag nog som din lilla Elsa sagt, »det är inte morfar», så stor var förändringen.

Jag är emellertid mycket ledsen öfver, att hon sagt det, ty vid dessa barnets ord har han så hakat upp sig, att han, när jag talar om att skriva efter er, svarar, »de känna ju inte igen mig.»

Du frågar hvad jag gör. Läser högt och skrifer för pappa samt besvarar edra bref. Det senare tar lång tid, men är min käraste sysselsättning. Det är så snällt af er alla att skriva så ofta, och det gläder icke minst pappa, som nu först och på detta sätt lär känna sina barn. Brefven från din lille Otto äro särdeles välkomna. — Dessemellan syr jag åt småherrskapen. Koltar och klädningar intressera mig mest. F. n. håller jag på med en babyutstyrsel åt lilla Elsa. Du och Hedvig fingo ju likadana till edra första små, men vid dem lade jag icke själf handen. Jag hade då annat att bestyra. De små plaggen roa också pappa och föra naturligtvis våra tankar till er barndom. Jag är så glad öfver att ha minnet fullt af anekdoter från vår barnkammare. Ganska mycken tid användes vid pianot. Jag har inte spelat så mycket sedan jag var flicka. Musik är ju min Ottos njutning, men nu är den torftig här, se'n ni alla flytt ur boet. Jag tror att saknaden af Elsas vackra sång i sin mån bidrog till hans sjukdom.

Hvad jag läser? För mig själf är det mest i Nya testamentet. Tegnér kallar det på ett ställe sjökortet öfver lifvets haf. Det behöfva vi verkligen studera, icke endast för att få veta, hvarest evighetens värld är belägen, utan ännu mera för att där blifva hemmastadda. Vid min brutne väns sida lär jag mig att mer och mer se bort från förgängelsen och hålla fast vid det, som består, när banden brista, och skild från mina stora och små älsklingar lefver jag i andegemenskap med dem. Hälsa nu hjärtligt din käre man och dina små älsklingar från morfar och

Mormor.

Det var för fru Karin, när hon läste brevet, som om hon hört sin mors röst och sett sina föräldrars samlif.

Sybordet var upptaget af småkläder, men under dem låg det uppslagna Nya testamentet. Så hade hon alltid funnit det och genom att ofta följa med hvad modern läste, hade boken blifvit henne själf kär. »Mormors bok» kallades den af barnbarnen.

På skrifbordet såg hon de nyinsatta blommorna. Hur brådtom doktorn än haft, hade han aldrig glömt att förse sin hustru med friska blommor, de vackraste årstiden bjöd.

Hon såg också honom i sin mors rum, och längtan grep henne att ila hem och smeka hans hvita hjässa, sätta gungstolen i sakta rörelse och taga den tråkiga tidningen ur mammans hand och själf tåligt läsa spalt efter spalt.

»Karin,» ropade disponenten och drömsynen försvann.

*

Min käre gosse!

Det är i din egenskap af läkare jag denna gång vänder mig till dig. Som du vet har

pappa varit mycket bra. Henrik och Germund, hvilka verkligen fingo komma hem till jul, funno honom nästan lik sig igen. Min Otto och jag äro mycket glada öfver att vi hade dem. Det var ju sista gången jag fick rå om min Henrik, ty sedan han är förlovad, har jag på ett sätt mistat honom. Det tror inte ni unga, hvad det kostar oss gamla att så få lämna sina söner och döttrar. Nu ha vi ju bara Germund kvar och — hur länge?

Men det var icke om detta jag skulle skriva till dig, det var om pappa. Han måtte ha tänkt på att göra en ögonoperation, och så känt att kraften svek honom, ty nu hör jag honom natt och dag fantisera öfver, att han är en bruten man och att hans hand sviktar. Till mig direkt har han intet sagt, och jag hoppas därför att operationen icke blef af. — Han försöker att rycka upp sig och att tala om er, men det är luckor i hans tankegång, och mycket snart slutar han eller talar för sig själf.

Hvad skall jag göra? Hälsa Hedvig och barnen.

Din oroliga
Mor

Svaret lydde: »Afbida tiden!» Och tiden led och doktorn blef sämre.

*

Käraste barnet mitt!

Du har allt skäl att vara missnöjd med mig, som synes visa så litet intresse för min lilla Elsa och mitt yngsta barnbarn, men när du får höra hvad vi under denna månaden genomlevvat, förlåter du mig.

Det var den 15 april och ganska vårlikt. För första gången hade pappa glömt att till frukosten komma med blommor. Du kan inte tänka, hur det kändes.

Blommorna i och för sig själf betydde ju inte så mycket, men det var som om han glömt mig. Jag kunde knappast tillbakahålla mina tårar, tills måltiden var slut.

Vår snälla Anna, som naturligtvis trodde, att jag grät öfver de uteblifna blommorna, kom efter en stund in med ett glas snölockor. De vigde in vårens vemod.

Jag blef som en bleksiktig sjuttonåring och visste icke hvad jag ville; men så hade jag ej sofvit riktigt på många veckor. Pappas oro hade tillintetgjort mitt lugn. Jag försökte att sy, men arbetet föll ur mina händer. Jag bad ångestfullt: »Herre hjälp oss.»

Som vanligt på sista tiden gick pappa fram och åter i sitt rum. Jag hörde genom de stängda dörrarna hans steg. De blefvo mindre regelbundna och mera brådskande och efter en liten stund kom han till mig med två stora lådor.

»Lås in dem,» sade han sträfft, »jag duger inte längre.»

Vid dessa ord sjönk han ned på en stol och brast i gråt.

Så hade jag aldrig sett den starke mannen. Jag lade hans hufvud vid mitt bröst, men kunde för tårar icke få fram ett ord. Han drog mig ned på sitt knä och båda gråto vi, jag vet ej huru länge, men till slut började Otto lugna mig. Det tycktes göra honom godt att ha någon att bära omsorg för.

Jag blef äfven några dagar sängliggande. Otto vek inte från min sida. Han ville tillkalla en läkare, men då jag sade, att jag ej hade förtroende till någon annan än honom, blef han mycket belåten. Sedan jag riktigt fått hvila, var jag fullt återställd, men pappa hade under tiden beslutit att vi skulle ut och resa.

BILLIGAST I SVERIGE

sälja vi 1:ma Svensk Nickel & Nysilfver till privatpersoner. Vår prishurant erhålles gratis från våra ombud eller direkt från oss. Driftiga agenter antagas på alla platser efter korrespondens med Nordiska Fabriks- & Handels-Magasinet, Stockholm.

FRÅN DE KUNGLIGA HARJAKTERNA PÅ HVEN. GRUPPBILD AF DELTAGARNE. BREDVID H. M:T KONUNGEN PRINS WALDEMAR AF DANMARK (1), KRETAS GUVERNÖR PRINS GEORG AF GREKLAND (2) OCH PRINS CHRISTIAN AF DANMARK (3). FOTO FÖR IDUN AF ALFRED B. NILSON.

Sedan dess ha vi flackat omkring en hel månad, sett oss omkring här och där och aldrig varit i stillhet. Min korrespondens har därför som du sett inskränkt sig till bref och vykort, och edra bref ha icke hunnit oss förrän här i Ems.

Pappa är efter krisen betydligt lugnare, soffer bättre, gör t. o. m. nya bekantskaper. Han talar om att tillbringa sommaren på Ås, och det är min plan att få er alla samlade till Karins och Gunnars bröllopsdag den 15 juni. Du vet, att de då varit gifta i tio år. Hälsa Gösta hjärtligt från oss båda, och gif din lille pys mormors stora famn.

Din
Mamma.

*

På den stora gården utanför Ås' präktiga hufvudbyggnad voro barn och barnbarn, mäggar och svärdöttrar samlade för att mottaga de gamla, som nu efter spann körde upp genom parken.

Doktorn såg så barsk ut, att han skrämde de små, men doktorinnan log genom tårar.

Hela huset var smyckadt till fest, och det blef en bröllopsdag, som bildade märkesstenen i familjens historia, och feststämningen bröts icke heller så snart, ty alla syskonen hade lofvat att stanna kvar öfver midsommar.

Efter middagen brukade herrarna stanna kvar på någon veranda och röka. Samspråket var mycket lifligt, men snart syntes doktorn tröttna.

»Hvar är Elsa?» frågade han en eftermiddag.

»Jag undrar, om inte damerna vid den här tiden uppehålla sig i barnens lekstuga,» sade disponenten och tillade, »den tror jag inte pappa har sett.»

Herrarna begåfvo sig dit.

Det var ett stort treffigt rum, innehållande allt hvad som kunde roa barn.

Vid deras inträde höll Kurt, disponentens yngste son, på att försöka sig i konsten att blåsa såpbubblor. Han kom dock ej längre än att öfver fatet blåsa upp såplöddret. Bättre lycka hade hans syster Elsa. Hon blåste ut i luften de grannaste bubblor, som med jubel mottogos af en annan liten Elsa, som sittande i farmors knä slog ihop sina små händer hvar gång en grann blåsa försvann. Den lilla ljusalfen med den näpna lilla munnen hade icke väl fått se sin far, förr än hon sträckte sina armar mot honom. Äfven farfar blef upptagen af henne.

Disponenten drog hans uppmärksamhet till slöjdrederkapen, visade hvad hans barn utfört och talade om deras olika anlag.

»Du gör för mycket af dem. Barn liksom andra frukter ska gömmas tills de börja att mogna. Därute har du ett äppelträd, se på det.»

Disponenten syntes litet förstämnd, men doktorinnan visade ett så lifligt intresse för hans anordningar, att han kände sig helt smickrad.

»Kom, Elsa, jag vill ha en promenad,» sade doktorn och sporde efter närmaste vägen till skogen.

En stund gingo båda tysta. Hon njutande af stillheten och den underbart sköna naturen i högsommarens fågring. Ibland måste hon stanna för att insupa linneornas doft eller se efter en vingad sångare.

Doktors otåliga »kom» förde henne åter till hans sida. Hon såg på honom.

Pannan var rynkad och han hade sin barskaste min.

»Här står jag inte ut längre,» utbrast han

slutligen. »Det är ju som att lefva i en bikupa, och till drönare har dock inte vår Herre skapat mig.»

Hon teg och han fortsatte:

»Det här förstår du inte, för ni mammor ha alltid edra småbarn, som ni lefver med, men tänk dig, där kommer Gunnar och talar med mig om sågverk och pappersmassa och allt hvad det heter, och när inte hans eget slams räcker till, pratar han om Otto och Kurts anlag, så berättar Henrik om sina fraktslut och Germund om fältöfningar, och allt fordra de att jag skall vara inne i och intressera mig för. Gösta, som är fackman, skonar mig lyckligtvis från sina meteorologiska forskningar, men de intressera mig, och Torsten har jag förbjudit att tala om sina läkarerön, för då blir jag som den kasserade nummerhästen. Hvad vill du nu, att jag skall ta mig till? — Ge mig inga såpbubblor,» tillade han bittert. »De trösta endast barnen.»

(Forts.)

Nyhet!

Nyhet!

LONGLIFE

(Luftreningsapparat)

består af pryddig, på en svart polerad skifva fästad större benglascylinder, som genom ett inpassadt, vridbart öfverstycke kan öppnas och stängas. Apparatens skötsel är ytterst enkel, och dess enastående förmåga att genom framställande af det välluktande och renande ämnet ozon, rensa luften och därur borttaga all skänd lukt, gör densamma outhärlig i boningsrum, samlings- och arbetslokaler, klosetter o. s. v. Priset för apparaten, komplett med tillbehör, Kr. 8: —. Bruksanvisning medföljer hvarje apparat.

Ensamförsäljare:

WILH. BECKER.

Kongl. Hofleverantör.

STOCKHOLM.

GRUPPBILD ÖFVERLÄMNAD SOM HEDERSGÅFVA TILL SVERIGES FÖRSTA KVINNliga APOTEKARE FRÖKEN AGNES ARVIDSON VID FESTEN DEN 18 DENNES.

OSCARS KYRKA. MIDTSKEPPET OCH ORGELLÅKTAREN. A. BLOMBERG FOTO.

OSCARS KYRKA OCH DESS MÄSTARE.

IMORGON söndag äger den högtidliga invigningen af hufvudstadens nyaste tempel, Oscars kyrka, rum. Det af hvitkimrande Nerikes marmor uppförda sabbatshuset, som har ett synnerligen fritt och måleriskt läge vid Narvavägen, är byggt i modern gotik och har till upphofsman arkitekten i öfverintendentsämbetet Gustaf Hermansson. Byggmästare för detsamma har varit herr P. J. Pettersson. Grundräfningen tog sin början 1897 och murningsarbetena 1899.

De afbildningar af det nu färdigvordna templet, som vi meddela i dagens nummer, återgifva dels kyrkans yttre, dels det inre med orgellåktaren. Af det vackra korfönstret, som utgått från firman Stockholms glasmåleri (Neuman & Vogel), återgäfvos vi en reproduktion i Idun n:r 20 för innevarande år. Af kyrkans kor med dess altare af italiensk marmor hoppas vi i nästa nummer kunna ge våra läsare en afbildning i samband med en

ARKITEKT GUSTAF HERMANSSON. A. BLOMBERG FOTO.

illustrativ framställning af själfva invigningsakten.

Om kyrkans arkitekt, Sveriges i närvarande tid mähända främste kyrkobyggare, följa här nedan några korta biografiska data.

Gustaf Hermansson föddes i Stockholm 1864, tog studentexamen 1882, var elev vid Tekniska högskolan 1882—1888. Två år senare blef han stadsarkitekt i Sundsvall samt e. o. arkitekt i öfverintendentsämbetet 1897.

Utom till den nu fullbordade Oscars kyrka har arkitekten Hermansson gjort ritningar till följande tempel:

Kyrkan i Sundsvall, Asmundtorps kyrka i Skåne, Helsingborgs nya kyrka, Ovikens i Jämtland, Arvidsjauris i Norrbotten, Holms i Västernorrland samt den under byggnad varande Sofiakyrkan uti Katarina. Dessutom har han uppgjort åtskilliga ombyggnadsförslag till kyrkor, byggt offentliga och privata hus i Sundsvall, såsom folkskolorna, seminariebyggnader i Landskrona, Linköping, Hernösand, diverse privathus i Stockholm, ss. fasadritningar till byggnadskomplexet Kungsgatan 8 vid Hötorget och Föreningsbankens fasad i Storkyrkobrinken.

De ytterst magra upplysningar om tempelbyggnaden, hvarmed vi beledsagat våra bilder i detta nummer, bero af vederbörandes oförklarliga obenägenhet att vilja stå oss till tjänst med någon sorts redogörelse. Vi hänvände oss nämligen pr telefon till kyrkobyggnadskommitténs sekreterare, konsistorienotarien Hallin, som disponerar den af kommittén uppgjorda beskrifningen öfver Oscars kyrka, med värdsam anhållan att ur nämnda beskrifning få tillgodogöra oss de kortfattade uppgifter vi behöfde. Svaret blef emellertid snävt afvisande och vår medarbetares önskan att då få några minuters muntligt samtal med hr H. för sakens omedelbara ordnande möttes likaledes med afslag. Ej förrän några dagar senare — d. v. s. för sent för detta nummer — ville kommitténs sekreterare medgifva oss ynnesten att få veta, hvad vi önskade.

Idun kan emellertid ej låta ett fall som detta passera oanmärkt, för att vederbörande må komma till insikt om pressens plikt mot allmänheten, som är att snabbt och vakert följa och redogöra för dagens viktiga händelser, hvilket naturligtvis i hög grad försvåras, om de personer, hos hvilka upplysningarna sökas, genom onödigt hemlighetsmakeri eller byråkratiskt egensinne lägga tidningsmannen hinder i vägen vid uppfyllandet af hans viktiga värf.

UR DAGSKRÖNIKAN

AUGUST MEISSNER är död! Den öfver hela vårt land populäre orkesterdirigenten, som under snart sagt en mansålder svängt taktpinnen i Berns salonger, har skattat åt förgängelsen efter några veckors sjuklighet: hjärtfel jämte tillstötande lunginflammation.

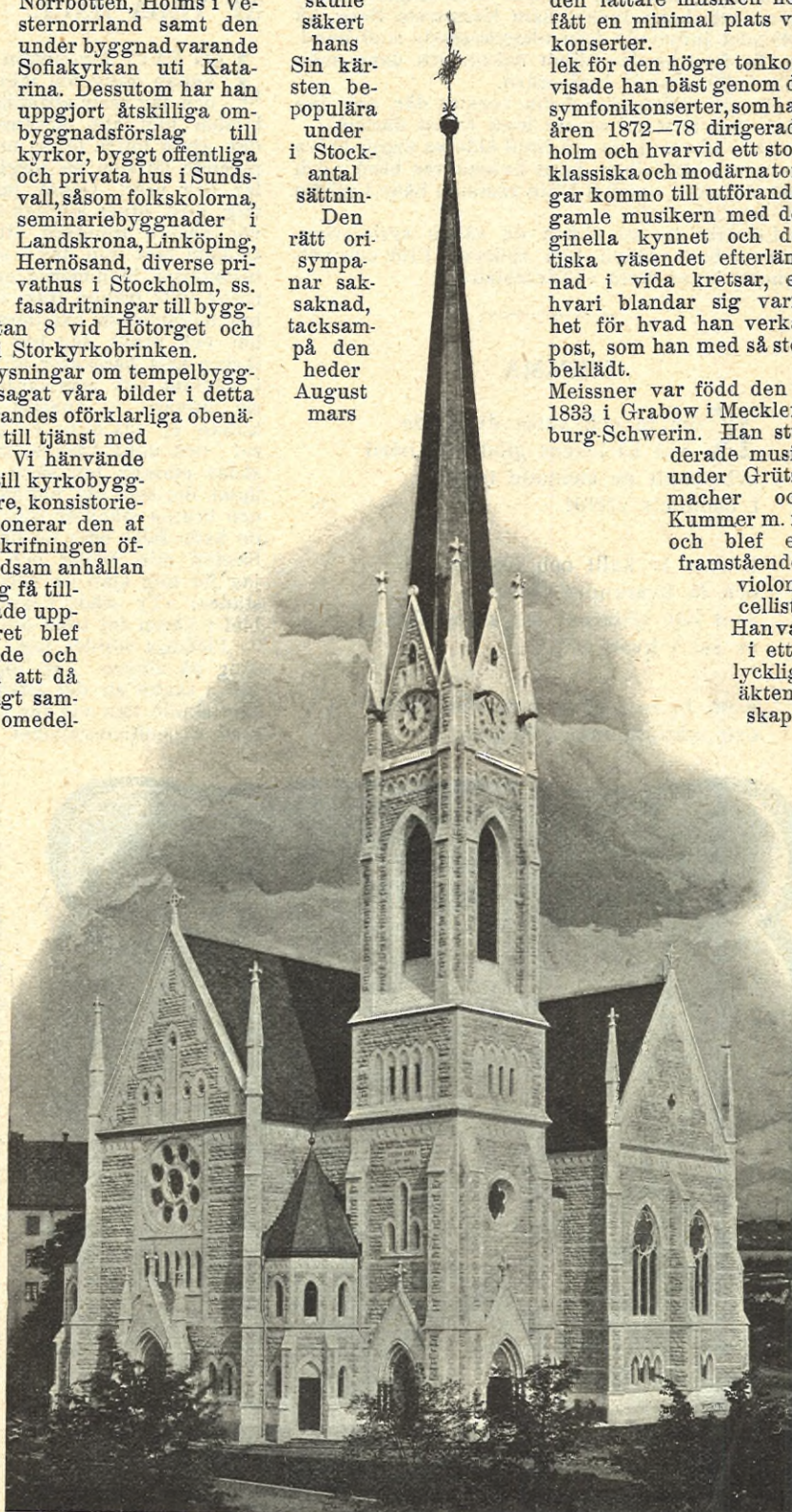

AUGUST MEISSNER.

»Gubben Meissner» hörde till våra mest kända och afhållna stockholmare. Som dirigent kunde han kallas våra kaféorkestrars musikiska samvete, ty han sträfva- de städse att framföra goda saker på programmen, det enbart berott af honom, den lättare musiken helt fått en minimal plats vid konserter. Sin kärsten bepopulära under i Stock- antal sättnin- Den rätt ori- sympna- sak- sakkad, tacksam- på den heder August mars

lek för den högre tonkonvisade han bäst genom de symfonikonserter, som han åren 1872—78 dirigerade holm och hvarvid ett stort klassiska och moderna ton- gar kommo till utförande. gamle musikern med det ginella kynnet och det tiska väsendet efterlämnad i vida kretsar, en hvari blandar sig varm het för hvad han verkat post, som han med så stor beklädt.

Meissner var född den 6 1833 i Grabow i Mecklenburg-Schwerin. Han studerade musik under Grütz- macher och Kummer m. fl. och blef en framstående violon- cellist. Han var i ett lyckligt äkten- skap

OSCARS KYRKA. A. BLOMBERG FOTO.

förenad med sin maka, född Backman, dotter af f. d. vicekonsul Backman i Göteborg.

Hon jämte sonen, musikdirektören vid Kalmar regemente och kapellmästaren vid Vasateatern Hjalmar Meissner, sörja närmast den bortgångne.

Af yttre utmärkelser föllö på August Meissners lott riddartecknet af Vasaorden, hvilket tilldelades honom vid 25 års-jubileet 1894, samt Litteris et Artibus. Sedan 1875 var han ledamot af Musikaliska akademien.

*

KÄRNFOJK. I en del af vår svenska press ha i dagarna under rubrik »Kärnfolk» stått omtalade fyra systrar, hvilkas sammanlagda ålder är 325 år. Närmast bild visar denna säregna »fyr-väpling».

Längst till vänster på bilden sitter med ett fotografi i handen 87-åringen, fru Andersson, den kryaste af dem alla. Närmast henne sitter fru Perzonn, nyss fylld 83 år, af reumatism bunden vid sängen. Så se vi den tredje system, fru Meurling, hvilken, snart 81 år, i raskhet täflar med 87-åringen. Och så slutligen den fjärde system, fru Köllerström, stående rak och spänstig trots sina fyllda 74 år.

Sin mesta tid ha dessa fyra systrar tillbringat i den fagra köpingen vid Lagans stränder, Värnamo, dit föräldrarna, ingenjör Sven Magnus Bergström och hans maka, Sara Margareta Berg, på 1830 talet inflyttade från närgränsande landsbygd.

Alla fyra ha där blifvit änkor, och deras män hvilat i därvarande kyrkogård.

De tre äldsta äro ännu bosatta där, och den fjärde har först på senare åren flyttat därifrån.

Både såsom unga och intill ålderns dagar hafva de trofast hållit ihop, burit hvarandras bördor och med sällspord enighet hållit samman både i glädje och sorg.

Lärorikt är att skåda en sådan syskonring, hvilken blott döden kan splittra. Frid och välsignelse öfver detta »klöfverblad»!

HEMMA.

Kom in och värm din ande vid kärlekens glödande hård och smält de stelnade tankar i hemmets värld!

Därute är kallt och bistert och få hvarandra förstå. Men där själarnas samklang finnes, är sol i hvar vrå.

Kom in och glöm bort den hårda och taktlösa människohop,

som vill döfva sitt eget inre med prat och rop!

Kom, låt dina bundna vingar få breda sig fritt!
Du får tala och du får tiga,
älskade barnet mitt!

Kom hem och stärk dig och hvilat din sorgtyngda, unga själ,
och andas den svalkande stillhet,
som läker och gör väl!

Kom hem och känn hur det doftar af underbar lycka och frid!
Och i den väntande famnen gråt ut din strid!

MÄRTA STURE.

VÅR KLUBB. SKISS FRÅN LANDET AF VERA HALL.

JAG SATT försjunket i dystra tankar. En och annan gång föll min blick ut genom fönstret, och jag ryste ofrivilligt. Hu! Den molntyngda himlen blef allt mörkare: det såg ut som ville den gjuta bittra tårar, men kunde icke. Vindens pipande lät som en sorglig klagan från alla vinklar och vrår. Också jag klagade vemodigt för mig själf öfver alltings obeständighet. Nyss var vår vackra trädgård ett härligt paradiset, där jag drömde bort min dag i sällskap med de surrande insekterna, blommorna och — frukten. Nu! Tårarna ville tränga fram i ögonvrårna, när jag såg hur höststormen handterade all växtvärldens skönhet och prakt, såg hur den obarmhärtigt jagade ikring hela härskaror af kvistar och löf, som nyss i solglans och sommardagg kunde fröjda sig åt sin tillvaro, ej anande dess förgänglighet. De kunde ej ens finna en graf, där de fingo hvilat i ro! Och mina kära blommor, som jag vårdat med sådan omsorg, hur sågo de ej ut! Var det verkligen de, som likt nakna skelett reste förtorkade och brutna stänglar upp ur rabatterna? Ja, äfven de hade fallit offer för förgängelsen. Hela världen föreföll mig ödslig och tom, och sakta suckade jag för mig själf en versstrof, som jag läst någonstades: »Ty städs i hösten det vissnar bort, som blef i våren till tröst oss gifvet.»

Plötsligt stördes jag i mina tankar af en knackning på dörren. Jag ropade ett ligkiltigt: »Stig in!» i tanke att det efter vanligheten vore någon, som skulle tala vid far och förväxlat denna dörr med expeditjonsrummet. Dörren öppnades emellertid sakta, en mörk skepnad gled in, tvänne rop korsade hvarandra — och nästa ögonblick låg jag och min vän Hildur S. i hvarandras armar.

»Du anar ej så glad jag blef, att du kom,» framstötte jag, under det jag hjälpte Hildur att befria sig från ytterplagen, »jag sitter helt ensam härinne — mor är inne hos far — och höll just på att bli riktigt sjuk af dysterhet och längtan efter sällskap. Du kom just lagom för att lifva upp mig litet.» »Det skall jag ärligt bemöda mig om, om du gör mig samma tjänst tillbaka. Mitt ärendet var just att bli uppiggad, det är för tråkigt nu om dagarna. Men du håller skymning ännu, ser jag,» fortfor hon, »det är eljes just ej ägnadt att hålla det glada humöret vid lif.»

»Låt det vara,» tyckte jag, »man pratar friare i skymningen. Kom så gå vi in i mitt rum, där är treffigare.»

Och så gjorde vi äfven. Jag kröp ihop i chaise-longuehörnet, med benen

dragna upp under mig, och Hildur sträckte bekvämt ut sig i en hvilstol, allt under det vi fortsatte att beskärma oss öfver hur trist det var.

»Ja,» utbrast Hildur om en stund, »om man ändå ägde en våning i staden att fly till såsom en räddande hamn, när landmöjerna mot hösten alldeles tyna af och den tråkiga vintern gör sitt intåg. All lifsglädje fryser ju bort för dess isande andedräkt! Nej, annat lif är det i staden: när sommarnöjerna sluta, taga vinterns vid, med teater, konserter, basarer, utställningar, supéer, baler och Gud vet hvad allt det är. Ack, kusin Berta kan berättat därom, hon! Och så en annan sak, som vi landtloflor härute, gunås, aldrig få smaka. Man gör sin rond i butikerna, beundrande alla de stiliga saker, som där exponeras; man gör sin dagliga promenad, och innan man vikit om ett hörn, har man träffat en bekant, och så slår man sig samman, smiter in på ett kondis eller något ditåt, och genast har man roligt. Här ute på bondlandet är det stort, om man träffar en bekant en gång i månaden, och om man oombedd — såsom jag nu — tittar in hos en god vän en stund, så är det en alldeles ovanlig händelse. Ah! man måste sannerligen bli gråhårig i förtid i denna dödade enformighet, där den ena dagen är så lik den andra som tvänne tvillingsystrar, hvilka man ej kan skilja åt! Hvad skola vi nu ta oss till hela långa vintern? Det enda enkla nöje man kan vänta sig är julbidningarne, och det är nog ej att hoppas att man då kan få en och annan »svängom», i följd af den sedvanliga bristen på dansande unga herrar.» Hildur såg ytterst uppörd och missnöjd ut, — i synnerhet vid de sista orden.

Det var nu nästan alldeles mörkt. Endast en svag dager föll från fönstret in i rummet och tydligast just öfver Hildurs gestalt. Hon hade under sitt långa tal lutat sig framåt och ifrigt gestikulerat med händerna, tills hon mot slutet vemodigt lutade hufvudet i ena handen, stödjande armbågen mot knäet. Jag är öfvertygad om att hvarje skiftning i hennes drag, äfven den minsta, återspeglats troget i mina, så noggrant hade jag följt med hennes klagande harang, som jag endast afbrutit med ett eller annat gillande utrop.

Nu sutto vi båda tysta några minuter, tydligen afmattade efter detta utbrott mot ödet, som behagat sätta våra oroliga själar inom så enkla lefnadsförhållanden.

»Något måste emellertid göras för att afhjälpa det onda,» filosoferade jag om en stund. »Här sitta vi och beklaga oss ideligen, utan att lägga två strån i kors» för att förbättra saken. Man kan, gunås, ej vänta att någon annan skall göra sig omak för att förnöja oss, och att gå och vänta på någon sagans »Prins Charmant», som kunde befria oss från ledsnadens onda andar, det lönar sig ännu mindre i vår prosaiska tid. Du har väl hört den gamla satsen: »Vill inte Jeppa komma till berget, så måste berget gå till Jeppa?» Ja, man har verkligen aldrig roligare än hvad man själf gör sig,» fortfor jag att räkna upp talesätt, som jag tyckte passade för tillfället. »Vi måste själfva försöka att roa oss. Hitta på ett godt råd! Jag upprepar det: något måste göras.»

»Alldeles, men hvad? Det är just knuten,» tyckte Hildur mycket riktigt. »Vi måste fundera ut något lifvadt, något riktigt originellt. Hvad säger du, om vi två skulle ge oss af på äfventyr, göra en långresa på en månads tid?» »Jag säger att det skulle vara utomordentligt roligt — till sommaren,» svarade jag litet förtretad. Hildur hade också alltför lätt att låta sin fantasi göra upp de märkvärdigaste saker, så fort hon blef entusiasmerad. Men hon insåg lika lätt sin dumhet, och därför svarade hon nu betydligt snopen: »Du har rätt, det duger inte, därtill skulle också behövas en hel del pengar, och dessutom vore nog inte mor och far med om den saken.»

Så pratade vi hit och dit. Det ena förslaget befanns vara omöjligare och utförbarare än det andra och ramlade ihop som korthus vid moget öfvervägande. Slutligen försjönko vi i tystnad af brist på idéer.

Plötsligt rusade Hildur upp med vild fart, klappade i händerna och utbrast triumferande: »Jag har det! Jag har det! En charmant idé i sanning. Vi skola bilda en klubb!»

Jag for nu likaledes upp, tog Hildur i famn och kallade henne den uppfinningsrikaste flicka i världen, en riktig skatt för vårt enkla samhälle, som vi borde vara stolta öfver.

När vi åter i lugn återtagit våra platser, började vi på allvar dryfta klubb-idén, utvecklade en ovanlig förmåga att smida ihop planer, tills vi af ungefär halfva vårt resonemang fått en någorlunda klar framställning för densamma.

Tiden hade emellertid gått raskt undan, och innan vi visste ordet af, stod en jungfru i dörren och anmälde lakoniskt: »Serveradt!»

Strax tyckte vi oss oangenämt störda, men när

»KÄRNFOJK». ETT SYSTERKLÖFVERBLAD FRÅN VERNAMO.

vi sutto vid det dukade bordet, med skafferiets härligheter utbredda framför oss, kunde vi ej undgå att tänka, att mat ändå är en god sak, när man är hungrig. Dessutom hade vi snart lyckats att varmt intressera mor för vårt förslag, och inom kort voro vi alla tre i lika ifrigt resonering därom som någonsin inne på mitt rum. Svagheterna i vår plan framträdde snart skarpt för mors praktiska ögon, och en del förändringar blevo nödvändiga.

Vi ansågo dock alla, att klubben skulle bestå uteslutande af damer, de närmast boende och — trefligaste, till ett antal af 7, säger sju stycken, hvilka skulle sammankallas till ett möte i mitt hem för att tillfrågas, huruvida de ville bli medlemmar af klubben. Dessutom måste ju beslutas om dess ändamål och verksamhet, namn, tid och ort för dess sammanträden m. m.

Far hade hela tiden suttit och småskrattat och framkastat en massa spetsiga anmärkningar. »Ändamålet och verksamheten,» sade han bland annat, »blir naturligtvis skvaller, hvarför det blir den lättaste sak i världen att hitta upp ett namn, den kommer förstas att heta skvallerklubben.» Och så skrattade han så retsamt, att jag fann mig föranlåten försvara oss på det varmaste.

Följande dag skref jag fyra biljetter, lydande sålunda:

N. N. anmodas att ovillkorligen infinna sig i L—åsa prästgård, tisdagen den 7 oktober klockan 5 eftermiddagen för att jämte några andra afhandla en viktig fråga.

Elsa W.

Den 7 oktober kom — med duggregn och dimma. Så fort jag såg ut åt det disiga landskapet och på vägarna, som liknade små bäckar, höll jag på att förlora det goda humör, som ej lämnat mig sedan Hildur och jag gjorde upp våra vinterplaner. Skulle de männe våga sig ut? Det var en fråga, som jag oupphörligt gjorde mig själf. Vid 5-tiden på eftermiddagen gick jag oroligt ikring från det ena rummet till det andra, och blickade gång efter annan otåligt ut åt vägen, under det att jag hjälpte mor med kaffebordets ordnande.

Slutligen anlände de, den ena efter den andra, med nyfikenheten målad i sina ansikten och en storm af frågor på sina läppar.

Men mor, Hildur och jag blott kastade till hvarandra och till far menande blickar och bådo de andra lugna sig, tills vi funno tiden lämplig till förklaringar.

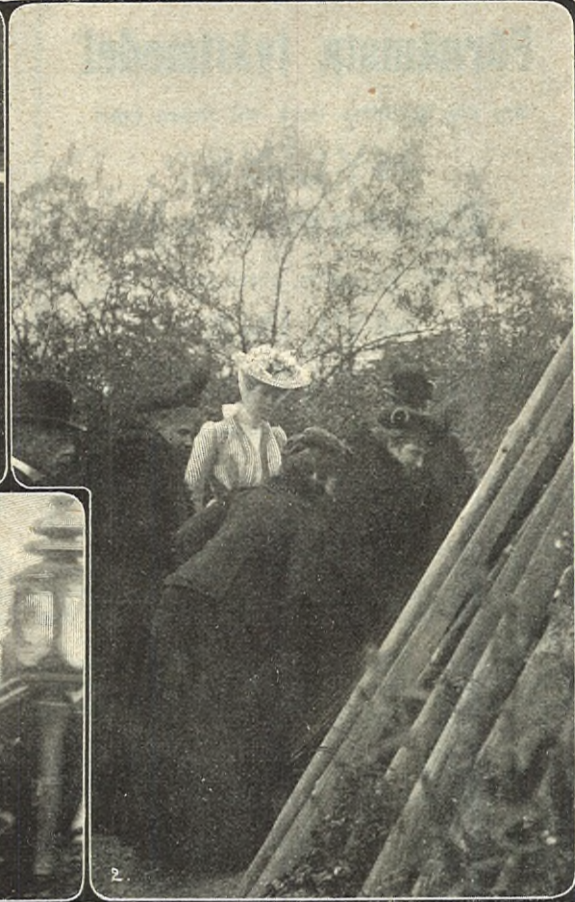
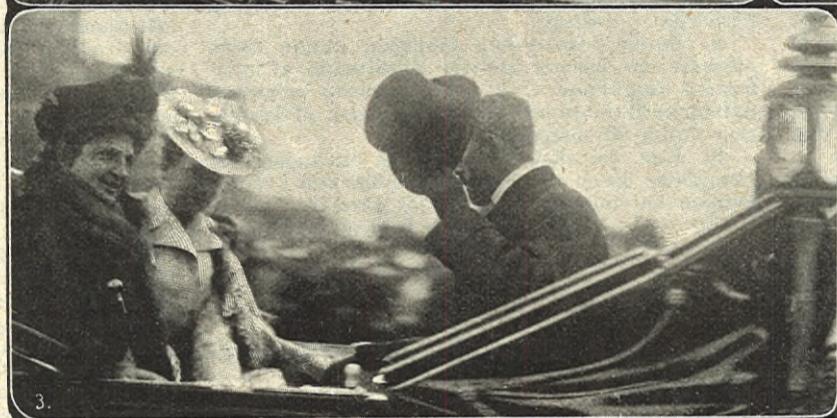
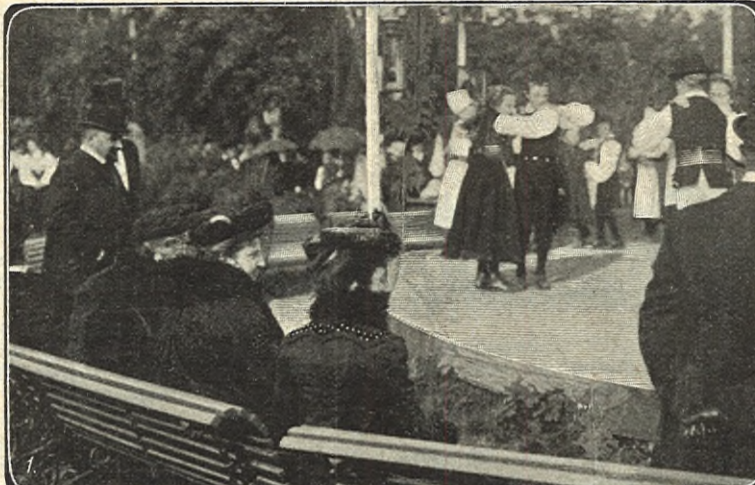
Så blef kaffet intaget under skämt och undran, och när därefter mor bad damerna slå sig till ro i förmaket, ansåg far det som en vink åt honom att aflägsna sig, hvarför han hastigt reste sig upp, bugade sig och sade:

»Ja, eftersom klubben ju endast får bestå af damer, och jag tyvärr (?) ej kan räkna mig dit, är det så godt jag genast befriar damerna från det förhatliga manliga elementet.» Och så försvann han skyndsamt för att hinna undan det oväder, som möjligen kunde utbryta från mor och mig.

Första ögonblicket, sedan far lämnat rummet, rådde intensiv tystnad. Alla hade vid ordet »klubb» liksom fått en elektrisk stöt och sutto nu nästan förlamade för dess verkningar, med sina blickar spändt riktade på oss tre sammansvurna, som i parentes sagdt sågo ganska snopna ut efter det oförmodade avslöjandet af vår hemlighet. Men på en gång brusto återhållsamhetens dammar, och en med skrott blandad störtskur af frågor och svar brusade fram — naturligtvis förorsakad af den förut omtalade stöten.

När någorlunda lugn inträdt, valdes mor till ordförande, och så begynte hon närmare förklara saken.

»Jo,» sade hon, »de som kommit upp med det här förslaget äro Hildur och Elsa; de säga, och det med rätta, att vi landtbor komma för litet till samman, vi träffas så sällan, påstå de, att vi till slut bli främlingar för hvarandra, ja hvad värre är, vi glömma bort att prata. Jag håller föröfrigt med dem i mycket och tycker, att de knappast kunde hittat på något bättre för att roa oss än att bilda

DROTTNING MARGHERITA I STOCKHOLM.

1. VID SKANSENS DANSBANA. 2. EN TITT IN I LAPPKÅTAN. 3. DROTTNING MARGHERITA OCH DET SVENSKA KRONPRINSPARET PÅ VÄG TILL MIDDAGEN Å DROTTNINGHOLM. A. BLOMBERG FOTO. 4. DROTTNING MARGHERITA BEVISTAR MÄSSAN I KATOLSKA KYRKAN. G. SJÖBERG FOTO.

en liten kvinnoklubb. Hvad säga ni, mina vänner, om saken?»

Alla uttryckte lifligt sitt gillande och vände sig till Hildur och mig med en hel rad komplimanger, som vi voro nog blygsamma att vilja kasta på hvarandra. Jag förklarade att det var Hildur, som fått idén, men hon påstod att äran egentligen tillkom mig, emedan det var jag, som först tyckt att vi borde göra något för vårt nöje.

»Jag tror mig hafva förstätt,» sade mor, afbrytande vår vänskapliga strid, »att vårt klubbförslag allmänt gillas af de församlade, och således hoppas jag att ingen vill neka de andra det nöjet att bli medlem?»

»Nej då,» ljöd det i korus, ingen drog sig tillbaka.

»Nå men,» sade fru S., Hildurs styfmor, »nu få ni lof att förklara er närmare, hur det skall ordnas med sammankomsterna!»

Mor tog då åter tillorda, fortsättande med allvar sitt ordföranskap:

»Vi tänkte att klubben borde sammanträda en gång i veckan, på en bestämd dag, i viss ordning hos alla de deltagande familjerna, men om någon annan har ett bättre förslag, så låt höra!»

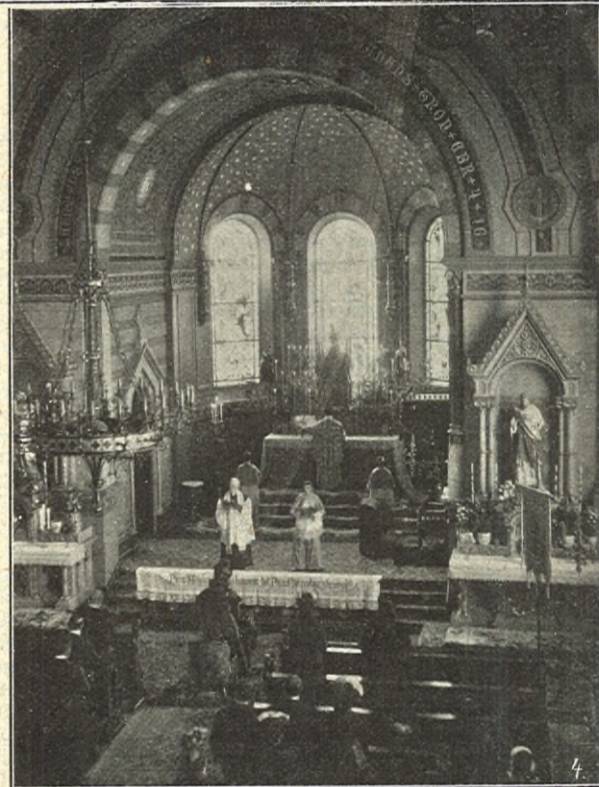
Ingen kunde föreslå något bättre.

»Jag förstår inte, hur det skulle kunna vara på annat vis. Det brukas ju alltid så som tant förklarade med sådana här familjeklubbar,» utbrast Ingrid M. en smula öfverlägset — hon hade alltid så väl reda på allt som rörde sällskapslivet. »Men jag har alltid hört att en klubb måste ha ett visst ändamål, har tant tänkt ut ett sådant?»

»O, det vet jag ett, som vore alldeles utmärkt, i synnerhet för dig Ingrid,» utropade hennes syster Märta, men tillade saktare, »jag vet inte om ag vågar yttra mig» —

»Visst vågar du det,» sade ordföranden — »det är just meningen att hvar och en sjunger ut med hvad hon tycker, och när vi då af de spridda yttrandena få ihop något helt, så skicka vi Elsa efter skrifmaterial, och så sätter hon upp ett »reglemente», som hvar och en får en afskrift af, hvar efter hon sig rätter och packer. Hvad var det du tänkte säga, Märta?» —

»Jo vet tant, Ingrid har bestämdt en hel byråläda full med påbörjade arbeten, och jag har själf också

ett par förresten. Och jag tror bestämdt att flere andra ha något, som ligger halfärdigt undankastadt i en vrå, därför att tid och lust saknas att fullborda det. Nu föreslår jag att alla sådana arbeten dragas fram ur dunklet och färdiggöras, det, tycker jag, vore ett värdigt mål för våra sammankomster.» Och därvid gjorde Märta en förtjusande knyck på nacken, så att den tunga flätan svängde som en pendel.

»Jag har verkligen en del, som ligger och väntar förgäfvos på några flitiga fingrar, småsaker, hörande till min hemgift, som jag ej hann med,» sade nygifte fru K. »Jag skall verkligen följa den förståndiga Märtas råd och taga fram det i ljuset, kanske klubben kan göra det färdigt.»

»Men jag har ingenting sådant där,» protesterade Hildur, »hvad skall jag då jag göra?»

»Säkert är det något, som behöfs i ditt hem, någon sak, som du lätt kan åstadkomma, börja blott på, och du skall få se att inom kort har du det, som du ansåg omöjligt.»

Mor hade med verklig beundran åhört Märtas visa ord, och slösade nu på henne det varmaste beröm. Jag ansåg nu tiden inne att börja på med uppsättandet af klubbens stadgar och skref hvad

Förnämsta tvättmedel

Äro och förblifva dock vid finare tvätt

HYLINS
Ekonomi-Tvål

och vid gröfre tvätt (byk)

HYLINS
Prima Tvätt-Tvål

vi hittills öfverenskommit, ordnande det i särskilda punkter.

»Tycker ni inte att vi borde ha en kassa,» vågade jag föreslå, när jag slutat skriva.

»En kassa, ack jo! Det vore visst utmärkt, vi kunde använda den till frändet af en fest till minne af halfårsdagen af klubbens instiftelse, den 7 april.»

»Det är för tidigt, att jubilera. Nej, låtom oss hellre vänta till dess jämnt ett år förflutit och använda penningarna till att göra den dagen så animerad som möjligt.»

»Det är nog bra, men hvar skola vi få de där penningarna ifrån?»

»Vi måste bestämma plikt för den, som öfverträder någon af stadgarna.»

»Om då ingen öfverträder dem? Nej, då är det bättre att den, som uteblifver från en sammankomst af hvad orsak som helst, erlägger en plikt af 50 öre.»

Och så blef också bestämdt, jag erbjöd mig att skaffa en sparbössa, som vore så beskaffad, att man kunde stoppa i hur mycket som helst, men ingenting taga ur den, förän den slogs sönder, och det skulle ske i närvaro af alla de, som pliktat. De kunde därför vara lugna för att jag ej skulle undansnilla något, och jag lofvade högtidligt att ej rymma med kassan.

Därefter beslöts, att sammankomsterna, som började klockan 5, ej fingo sluta senare än 10, hvilket jag införde som en ny punkt i stadgarna.

»Till sist,» sade mor, »sätta vi såsom ett oeffrigt villkor den största enkelhet i mat och dryck. Jag vill föreslå, att förplänningen kommer att bestå af kaffe »med dopp», ett enkelt smörgåsbord med te till supé och för den, som det har, litet nötter och äpplen eller dylikt att sysselsätta sig med, när man låter arbetet hvila.»

Och sedan äfven detta förslag enhälligt gått igenom och jag högtidligt, såsom den sista punkten, införde det i vårt reglemente, afslutade klubben: »Halfjärdiga arbetens fiender» sin första sammankomst med en enkel supé på stadgadt vis.

*

Om nu någon öfverlägset ler och skakar på huvudet åt det, som jag nu beskrifvit, menande att sådant väl går till en tid, men att ifvern därför snart svalnar, tills hela klubbaffären blir ett minne blott, då vill jag svara honom med detta slående faktum, att våra enkla sammankomster, som började den 7 oktober i fjol ännu fortgå med oförminskadt lif, äro föremål för alla utom klubben stående grannars afund och längtan samt kunna glädja sig åt ett ovanligt godt resultat: intet halfjärdigt arbete finnes i någon af deltagarnes mest undgängömda vrår, och — kassan är ofantligt klen, hvilket visserligen ej bäddar godt för vår blifvande minnesfest, då champagnen, som vi i början ansett oundviklig, nog forkar in, men desto tydligare talar för, huru angenäma vi funnit dessa eftermiddagar, så att vi så mycket som möjligt undvikit att försumma dem.

Och om någon af skapelsens herrar, som händelsevis skulle kasta en blick på detta, helt enkelt, i likhet med våra herrar i början, skrattar ut vår klubb och kallar den »fruntimmersdumheter», med hvilket ord somliga mena hjöden af allt dumt, för honom vill jag framdraga ännu ett bevis på, hur grundligt man kan misstaga sig.

Alla våra fäder, män och bröder visade omiskänneligt allt mera intresse för »damernas klubb», till hvilken de skaffade sig inträde genom att komma och hämta oss. I början kommo de blygsamt nog vid tiden för klubbens afslutande, men blefvo småningom allt djärfvare, tills de både följde och hämtade oss och tillbringade tiden mellan dessa båda händelser inom en klubb för sig hvars ändamål är — toddy och politik. Ja, de ha för länge

sedan erkänt, att »damernas klubb» är en utomordentligt fiffig tillställning och ha t. o. m. anhållit om att få vara med på vår årsfest, då de nog skola dra försorg om champagnen.

SYNNERLIGT tilltalade af en uppsats i eder Särade tidning af den 29 augusti: »Något om bruket af nationaldräkter», anse vi det vara af mycket stort intresse att få höra följande frågor diskuterats.

1. Hvad kan och bör göras för ett verkligt resultat i riktning: Nationaldräkterna såsom reformdräkt i Sverige?

2. Skulle icke saken möjligen kunna föras närmare en lösning genom tillsättande af kommittéer (utgående t. ex. från Svenska kvinnliga nationaldräkterföreningen) i olika delar af landet, som verka för förslaget?

3. Kan daldräkternas skinntröja användas som ytterplagg äfven till annan folkdräkt och i så fall hvilken hufvudbonad bör nyttjas därtill?

INTRESSERADE BLEKINGSFLICKOR.

VILLOSPÅR. BERÄTTELSE FÖR IDUN AF MOLL.

(FORTS. FR. FÖREG. N. B.)

I SIN fulla kraft fick han ända sitt lif, medan han ännu verkade i sitt kall, som var honom så kärt, innan ännu ålderdomen och aftagandet af krafterna kommit. Hvad framtiden bär i sitt sköte, vet ingen; genom såväl den rikes som den fattiges dörr komma bekymmer, komma sorgerna in. Månget bekymmer har han kanske undgått; kända mängden sorg blifvit honom besparad. — Prosten talade vidare, men Elsas tankar dröjde vid dessa ord. Om Torsten lefvat — hade han ändå icke varit lika långt borta för henne, som han nu var? Hvad hade hon väl hoppats, bunden som hon var vid en annan med äktenskapets band. I tankar och drömmar hade hon varit sin make otrogen; och tanken är första steget till gärning. Genom en ständigt strid mot sig själf blir människan svag och den största segern är svår att vinna. Att hvarje gång ögon möttes och händer trycktes, känna sig allt mera svag — att ständigt bära en tärande hemlighet — hur skulle det väl hafva slutat? — Med beröfvandet af sonens och makens tro på allt, som var honom kärt och heligt, med uppenbarandet af det, som nu för alltid skulle vara dödt för honom, som nu grät sin faders minne, ihågkommet blott med kärlek. Ju mera hon tänkte därpå, ju mera klart blef det henne, att det som timat var icke ett straff, utan en nåd; en nåd mot den döde, mot henne själf, mot hennes make. Den bittra förtviflans dimma skingrades; tårarna kommo, de första. Hon grät sakt innanför sin slöja, och när Ivar, orolig, böjde sig ned mot henne, lade hon sin hand i hans, lik den som söker hjälp och stöd.

Talet tog slut och psalmsången ljöd, åtföljd af dämpadt orgelspel.

Solen bröt igenom molnen, lyste in i kyrkan — lyste in i hennes hjärta.

Men därute var det höst. Och öfver henne låg skuggan af det förgångna mörkare, än hon anade.

*

Allt mörkare blefvo de korta dagarna, allt mera ljusst inom henne. Medvetandet om, att han, som så länge varit medelpunkten, kring hvilken alla hennes tankar kretsat, han, som hjärta och håg tränat efter, nu var borta från lefvande lifvet, åstadkom känslan af, att ett band, som både pinat och plågat henne, brutit. Visst sörjde hon — äh, visst sörjde hon honom! Men vissheten om, att hon numera icke kunde nå honom, hur än lifvet gestaltade sig, kom henne att villigare böja sitt hufvud under oket hon pålagt sig och hon insåg mer och mer, att det varit en nåd att han fått dö, innan — innan — den tanken tänkte hon icke till slut, men kände omedvetet, att hade han lefvat, så skulle en gång alla försiktighetens och tvångets fördämningar brutit; vid den tanken slöt hon ögonen och drog häftigt efter andan, som om hon stått inför ett svindlande bråddjup.

Innerligare och förtroligare blef samlifvet mellan henne och Ivar. Med hopp och tillförsikt såg hon framtiden till mötes, det föreföll henne, som om hon varit bergtagen och nu träd ut i lefvande lifvet. Men ännu mången gång grät och ropade det inom henne efter det, som aldrig blifvit. Och i ångest och bitterhet frågade hon hvarför? och kände, att en kärlek, sådan som hennes, — där kärlekens ägande blifvit förnekadt, där smärtan varit så mycken och lyckan så ringa — där de kvalfulla stunderna varit så många — en sådan kärlek kunde aldrig förgå och blott en sådan kärlek har en människa att gifva en annan. Men den första förtviflade sorgen gaf vika för en vemodig saknad och tiden, allförbarmaren, som lär oss att bära allt, hvilket till en början synes odrägligt, kom äfven henne till hjälp. Det dagliga lifvet med dess plikter och bestyr tog äfven henne i anspråk och med rörelse såg hon, huru gladt Ivar iakttog henne, då hon nu, mer än tillföre, intresserade sig för göromålen inom hemmet. I hennes sätt mot honom hade kommit något mjukt, liksom afbedjande; och Ivar, som tåligt väntat, hoppats och trott på att hennes likgiltighet för honom skulle bytas i en varmare känsla, tyckte att nu kunde lifvet icke skänka större lycka, mera stor därigenom, att då det nya året ingick, Elsa visste att hon inom dess lopp skulle få en ny erfarenhet, nya, ljufva förpliktelser.

Och hon var glad därät. Ty hon kände, att barnet skulle hjälpa henne igenom mycket tungt och mörkt genom sin tillvaro. Tunga, grubblande tankar skulle jagas bort af dess joller, mörka minnen skymmas af rosiga kinder och leende ögon. Och som så mången moder före henne byggde hon fagra luftslott och drömde vackra drömmar om barnet, som skulle komma.

Det var en kväll i slutet af april. Ivar hade, för ett par dagar tillbaka rest ned till fäderne-staden i affärsangelägenheter. Just denna afton väntade Elsa honom, sitt ande med sin sömnad i den lilla, trefliga salongen. Den med en skärm försedda lampan spred ett mildt sken öfver det röda möbelygets blomliga fasoner, pendylens förgyllning glänste i halfdunklet, hvarifrån den utsände sitt tick — tack — tick — tack. Hyacinterna och påskliljorna i fönstret doftade svagt, brasan i den hvita kakelugnen var nyss nedbrunnen. Tebordet stod dukadt i den angränsande matsalen och Ivars älsklingsrätter väntade honom, då han snart skulle komma hem, hungrig och trött efter resan. Hon sjöng sakt, under det hennes fingrar behändigt sydde fast den broderade remsan vid det mjuka, hvita tyget. Det kom en sådan känsla af välbefinnande och tillfredsställelse öfver henne. I detta ögonblick föreföll det henne, som om lifvet intet annat vore än en bred och jämn väg, hvilken hon såg ligga lugn och ljus framför sig, föga mödosam att tillryggälägga, ty det mörka och dystra var förgånget. Och den stilla hvardagslyckan tog henne i sin stora, ljusa fann och dess ro och lugn smög sig värmande mjukt omkring henne. — Så tänkte hon, halft omedvetet. Och ändå talar man om aningar!

När hon hörde hans steg i trappan, smålog hon; hastiga steg, lätta steg — så brådt han hade att träffa henne. Kastande en hastig blick i spegeln, strök hon ett tag öfver det mörka håret och log än en gång, när hon hörde nyckeln sättas i tamburdörren. Men innan hon hann resa sig och gå honom till mötes, hade han redan fått af hatt och rock och kom in i rummet. —

Då hon fick syn på honom, var det som om en kall hand gripit ett järnhårt tag om hennes hjärta. Ty ögonblickligen förnam hon, att *nu* hade det hänt, som hon fruktat och bäfvat för i två år tillbaka, *nu* var det kommet. Hon förstod, att intet annat än detta kunde åstadkommit en sådan förändring hos honom, som nu stod framför henne. Han gjorde ingen rörelse till hälsning — endast såg på henne. Ögonen voro omgifna af mörka skuggor, den alltid ljusa hyn gråblek. Och uttrycket i hans ansikte! De pinande, frätande tankar, som, utan att lämna honom ett ögonblicks ro, dessa dagar och nätter marterat hans uttrötade hjärna, hade lämnat fruktansvärda spår. — Förskräckt tog hon ett steg emot honom; då tog han ett tillbaka och gjorde med handen en afvärjande rörelse, men den förstening, som låg öfver hans ansikte, gaf vika.

»Vänta,» sade han lugnt. »Jag har endast ett par ord att säga, endast en fråga att framställa. Är du oskyldig, är det en skymf att jag gör det; men för allt hvad jag lidit, vill jag hoppas, att du förlåter mig det. I annat fall —» han afbröt sig och betraktade henne forskande. Och hon slog icke ned sin blick. Den mötte hans, icke med oskuldens frimodighet, utan med den brottslignes förtviflade öppenhet, då det ej längre finnes en undanflykt, då alla vägar äro spärrade, utom en — den, som leder till bekännelse och dom.

Då steg vredens rodnad som en mörk sky på

NYHETER

för höstsäsongen nu inkomna uti

BRUNKEBERGS MANUFAKTUR-MAGASIN.

hans ansikte och han drog ihop ögonbrynen, men slöt läpparne för de häftiga ord, som ville fram. Hög och stolt stod han framför henne, dömande henne; och det var en glimt af förakt i hans ljungande blick.

»Således är det sant,» sporde han med en röst, som ljud dof och osäker.

»Ivar — jag — låt mig —»

»Tyst,» skrek han. »Är det sant, att du och min — far — att ni bedrogo mig — att han älskade — dig och — du — honom?» — Med en öfvermänsklig ansträngning fick han fram orden. »Svara mig: ja — eller nej!»

»Ja.»

»Så må Gud — —» hans knutna hand föll tungt mot bordsskifvan. — Därefter lämnade han henne, utan en blick, gick in i sitt rum och låste dörren.

Lämnade henne nedsjunken i stolen som träffad af ett slag. Lämnade henne att så småningom vakna ur det halft medvetelslösa tillstånd, hvori hennes tankar försatts. Lämnade henne med minnet af det som timat, med vissheten af det förfärliga i all dess verklighet. Nu var hon blottad i hans ögon — hycklerska — lögnerska — nu var hans kärlek död, hans kärlek, som hon aktat litet — hans kärlek, som hon en gång stött ifrån sig — hans aktning, som hon nu velat ge sitt lif för att vinna tillbaka!

I det tysta rummet knäppte pendylen — tick — tack — och den förgyllda minutvisaren hade gått ett hvarf kring den hvita urtaflan, innan Elsa upplyfte sitt ansikte och reste sig. Men hon sjönk tillbaka med ett smärtsamt stönande. Hvad var det väl? — Med ansträngning nådde hon knappen på ringledningen för att tillkalla jungfruns hjälp. Hennes händer skälfdes och håret klibbade sig fast i svetten, som ångesten och den fysiska smärtan framkallade på hennes panna.

Ty hon kände, att stunden var inne, då barnet skulle födas.

*

När Ivar lämnat sin hustru och låst dörren mellan sig och henne, stannade han ett ögonblick vid dörren, innan han gick fram i rummet. — Lampan på skrifbordet var tänd, ljusen vid pianot, hvilket stod uppslaget, spredde ett dämpadt sken genom sina mörkröda sidenskärmar. Rök-bordet var ordnad och stod på sin plats vid den låga divanen och där bredvid en bricka med en sirligt ordnad fruktskål, en liten, slipad vinkaraff och två glas. En svag vällukt förmärktes i rummet; på skrifbordet upptäckte han i ett högt blomglas tre rosor, mellan hvilka ej fullt utspruckna knoppar de mörka, blanka bladen stucko fram, halft skuggande ett tämligen stort fotografi-ställ, genom hvars tjocka glasskifva Torsten Hagen blickade sin son till mötes med skarpa, kloka ögon.

Då Ivar tagit sikte på Elsas festliga anordningar, trängde ett skratt — kort och hårdt — öfver hans läppar. Här skulle de suttit i kväll — på divanen därborta; — med armen om henne skulle han, i dåraktigt ovetenhet, jollrat kärliga ord, smekt hennes hår, kysst hennes läppar — hennes falska läppar, som i lust och trånad mött en annan mans — hans faders!

Huru många gånger denna tanke flugit genom hans hjärna dessa två dygn, kom den dock på nytt blodet att koka i ådrorna, och han kväfde ett rop af raseri. — Han släckte ljusen vid pianot, dess röda sken plågade hans stackars svidande, värkande ögon, som ingen sömn njutit på två gånger fyratioåtta timmar. Lampan också; så godt var det. Lika mörkt utom som inom honom. Då han kom fram till skrifbordet, föll hans blick på bilden bakom rosorna. Ett ögonblick — och ramen föll mot bordsskifvan med en smäll; glasets sprang i två bitar. Strax därefter låg mörkret öfver rummet; ett halfkväfadt ljud förnams — var det en snyftning?

Och natten kom. — O, långa, långa timmar! O, kvalfulla, plågade timmar, då sömnlöshetens gam sliter i vår arma, utarbetade hjärna, utan att låta henne domna en sekund; då de pinande tankarna gå och komma, komma och gå i ett ändlöst tåg, växlande gestalt, men ändå alltid desamma i kväljande, dof enformighet! Han kastade sig ned i soffan och stirrade ut i mörkret, med ögon, som längtade efter sömn — om blott för några korta minuter — bara för att bli fri från tankarnas mara, dessa tankar, han hvälft dagar och nätter, men då under hoppet — fast det slutligen blef helt svagt — att det förfärliga skulle vara en lögn. — För tre dagar tillbaka skildes han, glad och lycklig, från sin hustru och reste till fädernestaden för att rådgöra med den gamle häradschefingen därstädes i affärsangelägenheter. Efter att ha ätit sin middag på stadshotellet helt sent, gick han ned i kaféet och drack sitt kaffe i det välbekanta rummet, där endast några

få gäster befunno sig — idel obekanta ansikten. Trenne herrar vid bordet bakom hans — med ryggen åt hans håll — som vid hans inträde varit dolda bortom ett par tidningsblad, väckte hans uppmärksamhet, i det den ene lade undan sin tidning, sägande: »Att doktor Hagen gick ur tiden så snart, var nog en förlust för ert lilla samhälle.» — »Ähja; han var en duktig karl,» svarade den andre med en gäspning. — »Det är hemskt i alla fall med sådana där olyckshändelser. Sonen tog det ju mycket hårdt, han.» — »Ja — och son-hustrun se'n...» med ett skratt, litet elakt. — »Hur?» »Kors för tusan — har inte du hört det? Att det var fasligt rart mellan fröken Winter och hennes blifvande svärfar? Det vet ju hela sta'n. Att de voro förälskade i hvarandra, kunde en blind se —»

»Men hvarför tog hon pojken, i alla fall!» »Ja, säg det! Förstå sig på kvinnfolk, den som kan — det har jag aldrig trott mig om. — Men kors — så'n äron Hagen gaf henne — jag kände mig många gånger enkel å Ivars vägnar... Nu äro de gifta i alla fall, och det är egentligen dumt att tala om den lilla förhistorien; hon kunde nog förvrida hufvudet på hvilken karl som helst, som hon var tillsammans med en hel lång vinter — ett par tusan så vackra ögon hade hon — nte det ringaste kokett, men ändå — en väldig gäspning strök återstoden. »Ska' vi gå? Här är fasligt trist i kväll.» — Stolarne skötos undan och de båda herrarne lämnade rummet. Ivar igenkände den ene som underläkare på stadens lasarett. Hans första tanke var att rusa efter honom, ta honom i kragen och kasta honom utför trappan. Hvilken vanvettig lögn! Så vanvettig, att den knappt var värd att vredgas öfver, var hans nästa tanke. — »Att de voro förälskade i hvarandra, kunde en blind se. Det vet ju hela staden.» Den lilla, usla skvallerhålan! Hur kunde ett sådant rykte uppkomma? En sådan oförsämd lögn.

Tänk — om det inte vore lögn? Om det varit på den grund, — hon velat — bryta — förlofningen...! Det gick en isande känsla genom hela hans kropp; handen, som höll cigarren, skalf. Det var som om ett föcken skingrats för hans blick och något vedervärdigt fult, naket blottats. Men nästa sekund vredgades han öfver sig själf, som kunde anse något sådant möjligt. — Tog fatt på en tidning, men sedan han några minuter mekaniskt ögnat genom spalt efter spalt, utan att fatta ett ord, knackade han på serveringsfickan och betalte. När han gick, såg hon efter honom; han såg så »konstig» ut. Skakande på hufvudet, tog hon brickan, där likören stod orörd. Den kunde åtminstone inte slagit honom å hufvudet.

Kommen till sitt rum på hotellet, skref Ivar först ett par bref och gick sedan till sängs. Men sömnen lät vänta på sig. Oupphörligt ljud det för honom: Att de voro förälskade i hvarandra, det kunde en blind se... Blind — ja, det måtte han själf varit. Halft förgättna minnen och hågkomster döko upp. Elsas brytning af förlofningen — det underligt stela förhållande han iakttagit mellan fadern och henne under sin sjukdom — hennes vistande hos en bekant under den därpå följande sommaren, trots hans böner, att hon skulle tillbringa den i hans hem — hennes motvilja att komma dit under julferierna, hvilket hon dock gjorde — allt detta syntes honom nu besynnerligt misstänkt. Han påminde sig flere episoder från den julen — händelser, som då de timade, föreföllo honom betydelselösa, men nu framträdde med fruktansvärd makt; blodet rusade upp i hans hufvud, han satte sig upp i sängen; det kändes, som om han skulle kvävas... Hennes stelhet mot honom deras första gifta tid — hennes lidelsefulla förtviflan vid faders död — hennes apatiska, tår-lösa smärta — allt — allt tycktes förena sig till en snärjande kedja af bevis, som allt trängre slöt sig omkring honom.

En natt under deras bröllopsresa — hur väl mindes han nu det icke — väcktes han af kväfda snyftningar från Elsas bädd, där hon satt upprätt, väl synlig för honom, ty månhuset trängde in på sidorna af de neddragna rullgardinerna. Hon höll händerna för ansiktet och snyftningarne — o, hur kvalfulla voro de icke! — höjde och sänkte hennes bröst. Då han, förskräckt, frågade hur det var, skrek hon till som af skrämsel vid ljudet af hans röst. Hon hade drömt, sade hon, något så förfärligt; taforna på galleriet, de besökt på dagen, spökade i hennes hufvud. Hon lugnade sig hastigt, men när han ville lägga sin arm om henne, sköt hon den sakta undan. Nu tyckte han sig förstå, hvad dessa tårar betydde, gjutna i nattens tystnad och mörker, då hon lät det dagliga tvångets mask falla...

(Forts.)

KUNGL. TEATERN uppförde i måndags Doni-zettis opera-comique »Regementets dotter». Den åtskilligt urblekta operan fick ett visst nytt lif genom fröken Svärdröms utförande af titelrollen. Visserligen räckte hennes krafter ej i allo till, men utförandet präglades af ett ungdomligt smittande godt humör, en barnslig käckhet och, där så behöfdes, en hjärtevarm framställning, som ej förfelade sin verkan. Den i sig själf något späda stämman har utvecklats och vunnit i fasthet, men verkade denna afton något ojämn. Som helhet sedt förtjänade emellertid utförandet det erkännande, som kom detsamma till del från publikens sida. Markisinnans parti utfördes likaledes första gången af fru Clausen, hvars begåfning dock ej ligger å detta håll. Hr Malm hade med ett par undantag en god afton som Tonio, och hr Sällergrens Sulpiz var präktig som alltid. Utförandet leddes högst förtjänstfullt af hr Stenhammar. Bland de närvarande märktes h. m. t. konungen samt grefvinnan Kristina Nilson de Casa Miranda.

SVENSKA TEATERN. Det var en högtid att åter en gång få hårda höstligt dufnade sinnen i de vårens och frigörelsens mäktiga vindar, som brusa genom Ibsens »En folkfiende», och det var i en sådan roll som Thomas Stockmans vi hellre än i någon annan ville hälsa välkommen åter till vår scen den mognaste konstnärliga vilja, som den svenska teatern för närvarande äger. De trettio kampären synas icke ha brutit ned någon enda af Emil Hillbergs fordringar på sig själf — det var det glädjande hufvudintryck vi fingo af jubileumsföreställningen — men målmedvetnare, kärnfastare än någonsin sluter han fog till fog vid resandet af rollens byggnad. Entusiastisk var också den tacksamma hyllning, han mötte från sin publik, och de många kransarnes lager hade här för en gång funnit en förtjänt tinning.

Af de öfriga rollinnehafvarne stod endast hr Bäckström som den inpiskade gamle garfvaren Märten Kil fullt *au niveau* med uppgiften. Hr Axelssons boktryckar Aslaxens lofvade godt i ansatsen, men höll sig icke jämnt uppe. Rent konventionella voro hr G. Ranfts borgmästare, hr Byströms redaktör och fru Molanders fru Stockman. Fröken A. Torsell lyckades ej heller förläna sin Petra den trovissighetens glöd, som måste illuminera hennes stillsamma yttre framträdande.

Det geniala styckets egen mäktiga resning samt hufvudrollens adäqvata fullföljande förläna emellertid å »En folkfiendes» repris betydelsen af en stor framgång, som vi önska desslikes må bli varaktig.

SÖDRA TEATERN. »Sten Stenar Stéen från Eslöv» är uteslutande hr Elis Olson, som i nämnda roll visar den förfriskande uppenbarelsen af en ung komiker med äkta naivitet och komisk fantasi utan öfverdrift, med godt humör utan clowneri och med saft och kraft i karaktäristiken, som tyda på, att hr O. har ett stycke artistkynne, hvarur vi efterhand kanske få se en heljuten konstnär uppstå. Farsens skenbara seger på Södra teatern i lördags var alltså denne unge skådespelares förtjänst, ty utan honom skulle det mycket ojämma stycket helt visst sunkit till jorden.

Är det verkligen omöjligt att få se en kvick fars om svenskar af en svensk?

Att de öfriga rollinnehafvarne ingenting kunde göra af sina intetsägande uppgifter var en själfklar sak. Men å andra sidan ursäktar det ingalunda ett så hafsigt och amatörmässigt uppträdande som det hr Strandberg och Salmson tilläto sig. Södra teatern ligger i Stockholm, ej i Grönköping.

Hvad hr Metzger beträffar, är det ej godt att veta, hvem som intalat honom att han passar för scenen. Det måtte i alla händelser icke ha varit någon god människa.

GLÖM EJ

Jubileumsfondens sparbössor!

KÖKSALMANACK

Redigerad af

ELISABETH ÖSTMAN,

inneh. af Elisabeth Östmans Husmoderskurs i Stockholm.

FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR VECKAN 20—26 SEPT. 1903.

Söndag: Julienne-soppa; kronärtskockor med rödtt smör; stekta raphöns med champignoner; mörtårta med vaniljsås.

Måndag: Köttjärke med stufvade turska bönor; blåbärs-soppa.

Tisdag: Jordärtskockspuré med rostad bröd; stufvad lake med potatis.

Onsdag: Grytstek med legymer; helkokta äpplen med grädde.

Torsdag: Soppa på brüsselkål; tunna pannkakor med sylt.

Fredag: Rissoler af oxstek med skiradt smör; äppelsoppa.

Lördag: Fläskkorf med rotmos; majzenkräm med mjölk.

RECEPT.

Stekta raphöns med champignoner (f. 6 pers.). 4 unga raphöns, 1 hg. späck, 4 msk. smör (80 gr.), 2 tsk. salt.

Sås: Smöret i hvilket fåglarna brynts, 2 msk. mjöl, 1½ lit. buljong, 2 dcl.

tjock grädde, 30 små champignoner, 1 msk. maderia, 2 tsk. citronsaft.

Beredning: Unga raphöns hafva gula ben, de äldres antaga en rödaktig färg. Fåglarna flås, tagas ur, sköljas hastigt och torkas väl inuti med en kött-handduk. De uppsättas och bröstben be-läggas med tunna späckskifvor. Smöret brynes i en stekgryta, fåglarna iläggas och brynas vackert på alla sidor, hvarefter de upptagas och saltas. Smöret i hvilket fåglarna brynts fräses med mjölet, buljongen och grädden tillsättes och såsen får ett godt uppkok. Fåglarna nedläggas i såsen och få sakta steka ¾—1 tim. Raphönsen klyfvas, hopläggas åter och uppläggas på ett varmt serveringsfat samt garneras med brynt potatis, salad eller persilja.

Såsen silas och skummas, spådes med grädde eller buljong, om så behöves; champignonerna iläggas och såsen får koka tills dessa äro mjuka. Den afsmakas med vinet och citronsaften samt kryddor.

Mörtårta (f. 6 pers.). 100 gr. sötmandel, 225 gr. smör, 100 gr. strösocker, 1 ägg, 210 gr. hvetemjöl, 3 kkp. äppelmos.

Till pannan: ½ msk. smör, 2 msk. stötta skorpor.

Beredning: Mandeln skällas och drifves genom mandelkvarn. Smöret röres tills det blir hvitt och pösigt, hvarefter sockret, mandeln, det uppvispade

ägget och det siktade mjölet nedrörs. Degen ställes därefter på kallt ställe att stelna. En tackjärnsanna smörjes med kallt smör och beströrs med stötta skorpor. Pannan beklädes med hälften af degen och äppelmoset iläggas. Af den öfriga degen skäres med sporre 1 cm. breda remsor, hvilka läggas i rutor öfver äppelmoset, samt en ring rundt omkring tårtans kant. Den gräddas i ordinär ugnsvärme omkr. ½ tim. Uppstäljes när den afsvallad och serveras med vaniljsås.

Köttjärke (f. 6 pers.). ½ kg. magert benfritt svinkött, 1½ hg. späck-fläsk, 4 kokta potatisar, 2 ägg, 3 kkp. gräddmjölk, 1 msk. salt, ½ tsk. hvitpeppar (½ tsk. ingefära).

Till stekning: 2 msk. smör (40 gr.), 4 dcl. buljong (kokt på senor och hinnor).

Sås: ½ msk. smör (10 gr.), 1 msk. mjöl, köttjus.

Beredning: Köttet tvättas med en duk doppad i hett vatten, befrias från senor och hinnor, (på hvilka kokas buljong att spåda färsen med) skäres i tärningar och drifves 3 ggr. genom köttkvarn. Späcket skäres i fina tärningar. Köttet och späcket arbetas tillsammans ½ tim., de rifna potatisarna tillsätts jämte de uppvispade äggen, gräddmjölken, litet i sänder, samt kryddorna, hvarefter färsen arbetas ¼ tim.

En långpanna upphettas, smöret brynes däri och färsen nedlägges i form af en filet och får steka i god ugnsvärme omkr. 1 tim. Under stekningen påspådes buljongen, litet i sänder, och färsen öfveröses hvar 10 min. Köttjären skäres i tunna skifvor och uppläggas på varmt serveringsfat.

Smör och mjöl sammanfräses och köttjusen påspådes, hvarefter såsen får koka 10 min. och serveras i särskild sässkål.

Soppa på brüsselkål (f. 6 pers.). 25 brüsselkålshufvud, vatten, salt, 1½ hg. magert fläsk, 1 liten rödlök, 1 msk. smör, 2½ lit. efterbuljong, 1½ msk. mjöl, salt, hvitpeppar, socker.

Beredning: Kålen rensas, sköljes förvälles (utan lock) i kokande, saltadt vatten omkr. 10 min., hvarefter den uppläggas på sikt, så att vattnet får väl afri. Fläsket skäres i tärningar, löken skalas, hackas fint och fräses i smöret tillsammans med fläsket omkr. 10 min. Kålen hackas fint tillsammans med mjölet och nedlägges jämte fläsket i den kokande buljongen, hvarefter soppan får koka ¾—1 tim. Soppan silas om så önskas, afsmakas med kryddorna och serveras med stekt bröd (croutons).

Tunna pannkakor: 4 ägg, 5 kkp. gräddmjölk, 2 msk. mjöl, ½ tsk. salt.

Till pannan: 1½ msk. smör (80 gr.).

Rissoller af oxstek (f. 6 pers.). Till stufning: ½ kg. oxstek (rester) 1 msk. smör (20 gr.), 1½ msk. mjöl, 4 dcl. buljong ell. steksås, salt, hvitpeppar.

Till stekning: 2 msk. smör (40 gr.).

Sås: 1½ hg. skiradt smör.

Beredning: Mjölet siktas i en bål. Äggen vispas väl tillsammans med gräddmjölken och nedröses jämte saltet. En pannkakspanna upphettas långsamt, smöret smältes i vattenbad och härmed penslas pannan. Af denna smet göras tunna pannkakor, som blott gräddas på en sida.

Köttet skäres i fina tärningar. Smör och mjöl sammanfräses och spådes med buljongen eller steksåsen, litet i sänder. Såsen får koka 5 minuter, därefter tillsättes köttet och kryddorna. Hvarje pannkaka delas i 2 delar och 1 msk. af köttblandningen lägges på den gräddade sidan af pannkakan, som därefter hopvikes väl. En gjutpanna upphettas, smöret brynes däri, hvarefter rissollerna iläggas och få steka vackert ljusbruna. De uppläggas på varmt serveringsfat och garneras med persilja samt serveras med skiradt smör.

Brud-Siden 85 öre

till kr. 20: 85 pr met., porto- och tullfritt! Profver omgående; likaså af svart, hvitt och kulört "Henneberg-siden" från 85 öre till kr. 20: 85 pr meter.

G. HENNEBERG, sidenfabrikant (k. o. k. hof.) ZÜRICH.

Malmö Galoscher
Starka,
Billiga,
Eleganta,

Partiförsäljning hos

Aug. Abrahamson & Co.
Göteborg.

Fräkenpomada

är det enda absolut säkra medel att snabbt och utan obehag borttaga fränknar, leverfläckar och solbränna samt göra den fulaste hy vit och vacker.

Ofelbar verkan garanteras. Fräkenpomadan innehåller inga för hyn skadliga beståndsdelar. Många intyg och tacksambetsbref från hela Skandinavien.

Pris 3 kr. pr burk. Expedieras emot postförskott eller efterkräf. **Obs!** Att den verkligt äkta Fräkenpomadan är försedd med vårt firmamärke.

A.-B. Tekniska General-Depotén
Stockholm,
15 Riddaregatan 15.

Vybförkort köpas fördelaktigast fr. Nordiska Förstoringsanstalten, Jakobsg. 25, Stockholm. Som profver hållas 100 olika svenska vy- och fantasikort i finaste littryck för kr. 1.50. 100 st. kolorerade kr. 2.25. Vykortbeställningar ut föras förstklassigt till lägsta pris. Rikst. 7204

Veckans nummer af

PUCK

innehåller bl. a. om **Kvinnofridsfrågan.**

Läderplastik.

Från 1 oktober gifves lektioner i läderplastik. 15 kr. i månaden. Vidare pr telefon Österm 2199. Kl. 11—1 alla dagar. Arbeten finnas till påseende.

Elever i matlagning

mottagas vid Östermalms matlagningsskola, Linnégatan 18. Kursen 3 mån. Middags-servering 2—5. **A. Rönné.**

Sjuka närver och leder m. m. behandlas framgångsrikt hela året om å **Kneippbaden** vid Norrköping. Begär prospekt.

I hemmen

meddelar utexaminerad teckningslärarinnan undervisning i teckning, målning, mönster-ritning, läderplastik och skärning i trä. Upplysningar lämnas genom Fredrika Bremerförbundet.

LEDIGA PLATSER

Student,

som kan förete goda rekommendationer, erhåller genast plats såsom informator. Vidare genom korrespondens med Apotekare C. E. Norberg, Rättvik.

Kokerska (ej för ung) med såväl skriftliga som muntliga rekommendationer, erhåller god plats å större egendom i Östergötland. Svar märkt »S. P.», Iduns exp.

Husföreståndarinneplatser

för ungarlshem kan i höst erhållas af därtill kompetent person, helst från landet. Referenser jämte löneanspråk och fotografi insändas före 1 okt. under adr. »Tjänsteman», Gnesta p. r.

Mot fritt vivre önskas bättre, enkel flicka, villig sköta matlagning, bakning samt öfriga hushållsgöromål i liten bildad familj på landet, jungfru finnes. Svar till »Familjemedlem», Stigtomta.

Som hjälp och sällskap åt husmoder på landet, önskas en anspråkslös, bildad flicka, frisk och med god lynne, hemmastad i enklare matlagning, bak och väfnad samt handarbeten. Ålder 25—30 år. Svar märkt »E. N. H., Sydpland», torde före 25 sept insändas till Iduns exp.

Kammarjungfru,

verkligt skicklig i sömnad för förmånlig plats i fin familj. Svar till »Ordentlig», Iduns exp.

En bättre, anspråkslös 30 å 35 års flicka, som är skicklig i matlagning och bakning, samt rask och arbetsam, erhåller plats å Nya hotellet i Leksand, att tillträdas i sept. detta år. Får vara som medlem i familjen. Insänd betyg, fotografi samt löneanspråk till Nya hotellet, Leksand.

Bildad flicka, som är barnkär samt villig att deltaga i husliga sysslor och biträda med förefallande skrifögöromål, erhåller plats mot fritt vivre samt resekostnaden i familj Norrland. Svar med fotografi och referenser till »L. N.», Ornsköldsvik p. r.

En frisk och rask, medelålders eller något äldre hushållerska, kompetent att sköta ett större landthushåll och göra hemmet trevligt för en ungarl, erhåller plats i höst. Bildad dam göre sig ej besvär. Porträtt o. löneanspråk samt betyg insändas till »Reel», Iduns exp.

En pålitlig, frisk och med goda rekommendationer försedd barnjungfru, ej öfver 30 år, erhåller god plats den 24 Okt. för att sköta tvänne barn om 1½ och 7 år. Hon bör vara något kunnig i sömnad. Svar med betygsskrifter och fotografi torde sändas till »24 Okt. 1903» p. r. Göteborg.

En frisk, stadgad, i matlagning kunnig, bättre flicka, som ej är rädd att ta i, får god plats i liten familj boende i skogen invid järnvägsstation. Svar till »Disponentfamilj», under adress: S. Gumellii Annonsbyrå, Stockholm.

Husföreståndarinna.

Hos enklrig i landsortsstad finnes plats ledig i nästa månad för en bättre flicka mellan 22 och 35 år att förestå hushåll där barn finnes. Svar med fotografi märkt »C.», Iduns exp.

Som barnförälder för 3 barn (yngsta 5 år) blir plats i godt hem i Sthlm ledig 1 nov. Norra Inack. Byrån, Mästernamnelsg. 62, Stockholm.

Fransk eller fransktalande Schweizisk bonne sökes till hösten för att passa tre små flickor om 9, 6 och 4 år samt att i språket undervisa den äldsta flickan och en 7-årig gosse. Svar med betyg och rek. till Frherrinnan Ramel, Öveds Kloster, Skåne.

Hos ämbetsmannafamilj i södra Dalarna finnes den 28 okt. plats för tvänne ordentliga och pliktrogna jungfrur, en kokerska och en husa, som äro kunniga och väl rekommenderade. Husan kan få tillträda sin plats tidigare. Svar till »M. B.», poste restante, Ludvika.

I läkarefamilj i Småland önskas nu till hösten en undervisningsvan, intresserad lärarinna för en 7-årig gosse. Svar med fotografi, (som återsändes) löneanspråk m. m. emotses skyndsamt till »A. R.», Hultsfred.

En pålitlig, enkel, barnkär flicka som vill åtaga sig vården af ett spädt barn, samt för öfrigt vara behjälplig med tillsynen af 3 barn i ålder 10—4 år, får plats. Svar till »Småstad», Iduns exp. f. v. b.

Ung, bildad kvinna

med förmögenhet, anlag och levande intresse för litterär verksamhet erhåller angenäm och väl aflönad plats i framgångsrikt företag genom insättandet af något litet kapital mot säkerhet. Svar till »Förtroende-post», Iduns exp. f. v. b.

En anspråkslös, duglig och gladlynt flicka af god familj villig att sköta och handhafva en 5-årig flicka samt i öfrigt biträda husmodern med andra inom ett hem förefallande göromål erhåller anställning i naturskön trakt strax utanför Göteborg. Svar till »Trevligt hemlif», Göteborg, p. r.

Hönseri-elever.

Å egendom 1 mil från Stockholm mottagas 1 november 2 unga flickor som önska grundligt sätta sig in i skötseln af ett hönseri om 250 höns efter Rosehills system. Afgift pr år inberäknad helinackordering i ägarens familj 500 kronor. Lämpligt tillfälle för dem som framdeles äro uppsatta eget hönseri. Lofö-Edeby gård, Sthlm 8.

En duglig kokerska eller hushållerska, kunnig i enklare och finare matlagning, får plats i mindre landthushåll. Adr. Carlshäll, Burgsvik, Gotland.

Kammarjungfru.

För en frisk o. hurtig, skicklig och välrekommenderad kammarjungfru, särskildt kunnig i all sorts sömnad, finnes förmånlig plats ledig den 24 oktober på stort herreställe med vistelse vintrarna i Stockholm. Vidare genom Normans Tjänstbyrå, Regeringsgatan, Stockholm.

För lärarinnor, husföreståndarinnor, bild. hushållsbiträden, barnföräldrar, finnes ett flertal goda platser att genast söka genom Nya Inackorderingsbyrån, Brunkebergsgat. 3 B, Stockholm. Etab. 1887.

PLATSSÖKANDE

En ung skånsk

kyrkoherdedotter, hemmastad i husliga göromål och villig deltaga i vården af icke allt för små barn, önskar plats hos familj i Sthlm. Svar till »A. L.», p. r. Ystad.

Praktisk, enkel flicka, kunnig i husl. göromål, matl., sömnad, handarb. m. m. söker plats i familj 1 nov. Svar till »Bildad», Bjaf p. r.

Plats önskar lärarinnor, van underv. i alla ämnen, språk, musik, handarb. Svar »God energi», under adress S. Gumellii Annonsbyrå, Sthlm.

Hushållsvan, bild. flicka, kun. i matl., bak, sömnad, söker plats. Sparsam, hurtig, pliktrogen. Svar »Fort färdig», under adr. S. Gumellii Annonsbyrå, Sthlm.

Examinerad kvinnlig gymnast

med goda betyg, söker anställning i Sverige eller utomlands. Sökanden talar franska, tyska och engelska. Svar till »Gymnastikdirektör» under adr. S. Gumellii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

Barnsköterska, som genomgått Barnavård å Brännkyrkagatan 88, önskar plats när som helst. Svar till »Pålitlig 1903», Iduns exp., Sthlm.

Ung flicka, som genomgått 8-klasstigt läroverk, önskar mot fritt vivre komma i fin familj, hälsat å egendom, för att deltaga i husliga göromål eller läsa med nybörjare. Svar märkt »Familjemedlem E. S.», Iduns exp., f. v. b.

En enkel och anspråkslös flicka med god praktisk uppfostran, önskar komma i familj att hjälpa husmodern med hemmets skötande. Är kunnig i sömnad och handarb. Lön önskas. Svar till »God hjälp», Koppberg p. r.

Musikalisk, anspråkslös flicka af god familj önskar plats som husföreståndarinna eller husmoders hjälpre. Svar emotses tacksamt till »N. J.», Kungsör p. r.

För vinnande af verksamhet önskar en bildad, troende (kyrkl. s.) äldre flicka plats att förestå ett kristligt hem eller inrättning. Eger vana vid allt hvad till ett väl ordnat hem och hushåll hör, musik-kunnig m. m. Allra bästa rekommendationer. Svar inom den 24 sept. till »Elin», Lagmansholm.

Se hit!

Ung, intelligent, anspråkslös dam, undervisningsvan och med god handstil, söker plats som lärarinna, skrifbiträde eller hjälp och sällskap. Svar till »E-m-o-v-l», Iduns exp. f. v. b.

PORTER FRÅN BJURHOLMS BRYGGERI
MOTTO: HURRA FÖR HULLA HURRA FÖR MALT DE ARO LIVETS NYNYDA OCH SALT.
REKOMMENDERAS
GULDMEALJER LONDON, PARIS och STOCKHOLM.
ALLM.TEL. 3069. RIKS. 796.

Wirserums-Möbler.

Tillskrif Ekelunds A.-Bolag, adr. Wirserum, eller gör besök i våra försäljningsaffärer.

Stockholm, Birgerjarlsgatan 22.

Göteborg, Grönsakstorget 2.

Specialité: Ekmöbler.

Rekreationshem

å egendom i Värmland, högt och vackert beläget invid praktisk barrskog. Balkong och verandor, trefliga rum, godt bildad hem, vana vid sjuka. ½ mil från större järnvägsstation, läkare, apotek. Öfveransträngda, s m önska hvila och konvalenscenter mottagas Sv. till »Rekreationshem», Iduns exp.

Hur användes

LEBIG'S
KÖTTEXTRAKT?

¼—½ tesked här af upplöses i kokhett vatten, då en kraftig, fett- och limfri buljong genast erhålles. Tillsätt salt, något sopffett, potatis eller bröd, så blir smaken densamma som vanlig kött-soppa har. Buljongens färg bör vara mörkgrul, ej brun.

Drygare och mer ekonomiskt än kapslar & s. k. »flytande buljong».

Försäljes genom alla speceri- & delikatesshandlande.